

تاسیس مجدد بگرام

ایجاد شیوه افغانی نگهداری توقیف شده گان
و اختلاف بر سر نگهداری توقیف شده گان توسط امریکا

تهیه شده توسط بخش سیاست منطقی
بنیاد جامعه باز
سپتمبر 6، 2012
مطابق: 16 سنبله 1391

OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS

3	مقدمه
4	پیشینه
7	روش این گزارش
7	اختلاف بر سر نگهداری توقیف شده گان در بگرام و آینده توقیف خانه ها امریکا در افغانستان
8	ایالات متحده فشار وارد میکند تا صلاحیت توقیف را بعد از ختم دوره شش ماه داشته باشد
10	ایجاد یک شیوه توقیف افغانی
10	مطابقت با قانون اساسی و مبنای حقوقی توقیف
13	معیار های توقیف بر اساس موافقتنامه ای در سطح وزارت خانه ها
13	آیا توقیف در افغانستان ادامه می یابد؟
15	انتقال توقیف شده گان در عمل: انتقال زندانیان افغان از کنترل امریکا به افغانستان در پی تفاهم نامه توقیف
15	بررسی کمیته فنی: تعقیب، نگهداری یا آزادی
18	هیئت های بررسی افغانی: رسیدگی مناسب در توقیف
19	روشن نبودن معیارهای استفاده شده توسط هیات بررسی افغانی
20	مساعادت حقوقی ناکافی برای زندانیان در جریان کار هیئت بررسی
21	عدم وضاحت در مورد مدت توقیف
21	بررسی توسط کمیسیون و مشورت با ایالات متحده
21	بررسی کمیسیون در مورد توصیه های آزادی بورد بررسی
23	مشورت با ایالات متحده قبل از آزادی لازم است
23	سرنوشت نامعلوم اتباع زندانی کشور های سوم
25	فقدان برنامه نظارتی توقیف شدگان توسط امریکا
26	توصیه ها
	برای حکومت افغانستان
	برای حکومت ایالات متحده
28	انتقال توقیف خانه پروان
29	واژه نامه

1. مقدمه

نهم سپتامبر 2012 پایان یک روند شش ماهه انتقال میباشند که بر اساس آن هزاران زندانی قوای نظامی ایالات متحده به دولت افغانستان منتقل و دولت افغانستان کنترل توقیف خانه پروان را به عهده میگیرد. بسیاری از افغان ها انتقال زندانیان را به مثابه اعاده حاکمیت ملی شان میبندارند. اما تحقیق بنیادهای جامعه باز نشان میدهد که موافقتنامه مربوط به توقیف شده گان که بین دولت افغانستان و دولت ایالات متحده امریکا در ماه مارچ سال 2012 به امضا رسیده است حاوی اختلافاتی در تفسیر آن بوده است. حکومت افغانستان به این باور است که مطابق به این موافقت نامه دستگیری توسط ایالات متحده امریکا به تاریخ 9 سپتامبر سال 2012 به پایان میرسد. در حالیکه حکومت ایالات متحده امریکا میخواهد رهبری بخش از زندان بگرام را حفظ نماید تا در آینده قابل پیش بینی بتواند افراد را دستگیر و در محل مورد نظر زندانی کند.

آنچه به شدت این اختلاف سیاسی می افزاید اینست که این موضوع می تواند به میراث واقعی توقیف های ایالات متحده در افغانستان مبدل گردد و آن عبارت از ایجاد یک شیوه توقیف در افغانستان است. ایالات متحده سالهاست که از توقیف در افغانستان استفاده میکند، توقیف شده گان بیشتر جهت "وقایه" و به "دلایل امنیتی" بازداشت میشوند تا به دلیل متهم بودن به یک جرم معین و تعقیب عدلی در یک محکمه. دولت افغانستان به منظور تسهیل انتقال توقیف شده گانی که توسط قوای نظامی ایالات متحده نگهداری میشوند، شیوه توقیف افغانی را بوجود آورده که شباهت زیادی با سیستم ایالات متحده دارد. هرچند، دولت افغانستان بسیاری از توقیف شده گان را به محکمه جنایی منتقل کرده است، اما بیشتر از 50 تن شان در حال حاضر بدون اتهام یا محاکمه توسط دولت افغانستان و از طریق مرجع جدید توقیف نگهداری میشوند. مسئولین بلند پایه افغانستان به جامعه باز گفته اند که به نظر آنها سیستم جدید توقیف بر خلاف قانون اساسی است.

انتقال مسئولیت توقیف شده گان به افغانستان و روندی که بر اساس آن تقریباً 3100 زندانی به حکومت افغانستان انتقال می یابد با کمترین مذاقه همگانی یا سیاسی صورت گرفته است. شیوه توقیف حکومت افغانستان بواسطه یک لایحه پارلمانی ایجاد نشده، بلکه توسط یک اقدام اجرائی یک جانبه بوجود آمده است. سند تعیین کننده طرز العمل های توقیف، یک "موافقتنامه منتشر نشده در سطح وزارتخانه ها" تحت عنوان "طرز العمل انتقال و مدیریت توقیف خانه بگرام و پل چرخ از ایالات متحده امریکا به جمهوری اسلامی افغانستان" (طرز العمل انتقال) میباشد. وجود ابهامات در این طرز العمل منجر به عدم قطعیت در مورد اینکه چی کسی را، بر چی مبنائی و برای چی مدتی میتوان توقیف کرد، شده است. دامنه توقیف بر اساس طرز العمل مذکور نیز نامشخص بوده و امکان اینکه توقیف، محدود به زندانیان منتقل شده از توقیف خانه پروان نباشد را فراهم آورده است. امکان استفاده از این سند برای توقیف و نگهداری افرادی که در آینده در عملیات های ایالات متحده و افغانستان دستگیر می شوند وجود داشته و در عمل این سند را به یک مبنای دائمی برای دولت افغانستان مبدل میسازد.

اگر چه بسیاری از مسئولین حکومت افغانستان به محققین بنیاد جامعه باز گفته اند که به نظر آنها، توقیف افغانی در سپتمبر سال 2012 پس از تکمیل شدن روند انتقال زندانیان خاتمه می یابد. اما بیانات و فعالیت های ایالات متحده بیانگر چیز دیگری است. قوای نظامی ایالات متحده از مارچ سال 2012 و شروع روند انتقال همچنان به دستگیری افراد در جریان عملیات های نظامی خود ادامه داده و آنها را در بخشی از توقیف خانه پروان که در اختیار امریکای ها میباشد زندانی میکند. در نتیجه در حدود 600 تن به تعداد زندان افزوده شده است. با وجود اینکه وظیفه نظارت از 3100 تن افرادی که در ماه مارچ زندانی بودند تقریباً به صورت کامل به دولت افغانستان موکول گردیده است، اما دستگیری های جدید نشان میدهد که انتقال کامل نظارت از زندانیان به افغان ها به نحوی که دولت افغانستان توقع دارد، یک امر ناممکن است.

در حقیقت، بنیاد جامعه باز دریافته است که اختلافات روی مسائل مورد نظر سبب توقف موقت انتقال بازداشت شده گان به افغان ها گردیده و این توقف موقت فقط چند روز قبل از موعد معین انتقال حل گردید. بنیاد جامعه باز میدانند که این توقف موقت ناشی از نگرانی های است که افغان ها در پیوند به قانونی بودن شیوه بازداشت مورد نظر دارند، شیوه که به نظر میرسد در اینکه ایالات متحده امریکا توافق کرده نظارت از زندان بگرام را به افغان ها واگذار کند، نقش اساسی دارد.

به نظر میرسد که ایالات متحده امریکا میخواهد بعد از ماه سپتامبر سال 2012 هنوز هم صلاحیت دستگیری افراد را در افغانستان داشته باشد، امری که تمام مقامات حکومت افغانستان که در این گزارش مصاحبه شده اند، بطور قطعی رد میکنند. آقای رنگین دادفر اسپنا، مشاور امنیت ملی افغانستان به بنیاد جامعه باز گفت: "ما نمیتوانیم به متحدین و کشور های دوست

اجازه دهم در سرزمین ما زندان داشته باشند. اینکار غیر قانونی است." بنابراین، با وجود موجودیت یک تفاهمنامه در ارتباط با واگذاری نظارت از زندان پروان به حکومت افغانستان، هنوز اختلافات جدی میان حکومت افغانستان و حکومت ایالات متحده آمریکا روی اصل احترام به حاکمیت افغانستان و نظارت بر سرنوشت افرادی که در جریان جنگ توسط قوای ایالات متحده آمریکا دستگیر میگردند، وجود دارد.

پرونده انتقال زندانیان از نیروی های آمریکای به نیروی های افغان با مشکلاتی چون عدم موجودیت یک نظام مناسب جهت حفظ حقوق انسانی زندانیان، مدارک کافی و معیار های روشن و شفاف جهت تعیین سرنوشت محبوسین، مواجه است. موعده شش ماهه جهت انتقال صلاحیت نظارت از زندان به افغان ها به این مشکل افزوده است. افزایش ناگهانی در تعداد بازداشت شده گان و تعقیب عدلی شان در محکمه جرائم امنیت ملی پروان به مشکلات تورم دوسیه ها، کمبود ظرفیت، احتمال بازداشت بلند مدت و نقض حقوق بازداشت شده گان افزوده است. بازداشت شده گان غیر افغان یا کسانی که تابعیت کشور ثالث را دارند، به یک مشکل جدی و حل نشده دیگر مبدل شده است. این بازداشت شده گان با سرنوشت نامعلوم در تحت نظارت ایالات متحده آمریکا در زندان بگرام باقی میمانند. با توجه به اینکه تا اکنون در قسمت سرنوشت این بازداشت شده گان کاری صورت نگرفته است، ممکن است که یک عده زیادی از اوشان به سرنوشت بازداشت شده گان گوانتانامو دچار شده و ایالات متحده آمریکا بعد از 9 سپتامبر همچنان صلاحیت نظارت بخش از زندان بگرام را داشته باشد.

در عین حال، حدود 3100 زندانی که به مقامات افغان بعد از تلاش های زیاد تحویل داده شده است به قیمت گزاف به دست آمده است که آن عبارت از ایجاد یک شیوه توقیف جدید افغانی میباشد. در حالیکه بسیاری از مقامات حکومت افغانستان گفته اند که این فقط یک اقدام موقتی جهت بازداشت کسانی است که از طرف ایالات متحده به افغان ها سپرده میشوند و هنوز تهدید امنیتی به شما میروند. اما عده دیگر به این باور اند که این شیوه بازداشت موقتی نه، بلکه دائمی خواهد بود. با وجود اینکه این نوع توقیف بر اساس قوانین بین المللی جنگ، قانونی است، اما چنین شیوه ها در مقابل سوء استفاده ها خیلی آسیب پذیر میباشد، مخصوصاً در کشورهای که با معافیت و حاکمیت ضعیف قانون مواجه هستند. بنابراین، اتخاذ چنین شیوه در افغانستان و آن هم بدون شفافیت باعث شده است که بسیار ها این اقدام غیر قانونی بخوانند.

2. پیشینه

در ماه جنوری سال 2002، حکومت ایالات متحده آمریکا عملیات های توقیف در افغانستان را در میدان هوایی بگرام در ولایت پروان آغاز کرد. توقیف شده گان برای سال ها در تاسیسات توقیف خانه بگرام (تالا تئاتر) نگهداری میشدند، جانی که قبلاً به تجهیزات هوایی شوروی تعلق داشت. در سال 2009، ایالات متحده یک توقیف خانه بلند مدت جدید در نزدیکی توقیف خانه پروان (DFIP) ایجاد کرد.¹ تعداد توقیف شده گان بگرام پیوسته و مخصوصاً در چند سال گذشته در حال افزایش بوده است. در سال 2004، ایالات متحده حدود 100 زندانی در توقیف خانه داشت، این تعداد در سال 2007 به 600 تن افزایش یافت.² در سالهای اخیر جمعیت توقیف شده گان در توقیف خانه پروان رشد فزاینده داشته و از تعداد تقریباً 1100 در سپتمبر 2010 به 3110 در مارچ 2012 رسیده است.³

¹ "دور از چشم" عفو بین الملل، ص 5، 18 فبروری 2009

[http://phc.amedd.army.mil/PHC%20Resource%20Library/Bagram_Theater_Internment_Facility_\(BTIF\).pdf](http://phc.amedd.army.mil/PHC%20Resource%20Library/Bagram_Theater_Internment_Facility_(BTIF).pdf)

² تعداد فزاینده زندانیان افغان با گوانتانامو رقابت میکند، نیویورک تایمز، 26 فبروری 2012

<http://www.nytimes.com/2006/02/26/international/26bagram.html?pagewanted=all>

³ جلسه توجیهی در مورد سابقه با مسئولین ایالات متحده، 9 مارچ 2012، مصاحبه با جنرال فاروق 4 جون 2012. در

سال 2005، به روایت اسوشیتد پرس، پنتاگون تعداد توقیف شدگان در توقیف خانه پروان را 350 نفر تخمین زد. به

"تحویل باقیمانده زندانیان به افغان ها توسط آمریکا"، 4 اگوست 2005 مراجعه کنید:

[http://www.msnbc.msn.com/id/8829700/ns/world_news-south_and_central_asia/t/us-hand-over-remaining-afghan-](http://www.msnbc.msn.com/id/8829700/ns/world_news-south_and_central_asia/t/us-hand-over-remaining-afghan-detainees/)

[detainees/](http://www.msnbc.msn.com/id/8829700/ns/world_news-south_and_central_asia/t/us-hand-over-remaining-afghan-detainees/). در زمان انتخاب شدن رئیس جمهور اوباما در سال 2008، این تعداد دو برابر شده و به 600 زندانی رسید،

دولت افغانستان مدت هاست که از عملکرد ایالات متحده در توقیف خانه پروان منحنی بی حرمتی به حاکمیت افغانستان شکایت داشته و واضحاً خواستار انتقال تمامی زندانیان افغان و تاسیسات توقیف امریکا به افغان ها بوده است.⁴ در قوانین افغانستان مرجع روشن قانونی برای توقیف پیشگیرانه وجود ندارد، به نظر میرسد این وضعیت ناقض ضمانت های حقوقی قانون اساسی مثل محافظت در مقابل توقیف خارج از روند مناسب قانونی، مجازات مگر به تصمیم یک محکمه صالح، و همچنین حق برخورداری از وکیل و حق مطلع شدن از اتهامات و ارائه آن در پیشگاه محکمه، به محض دستگیری می باشد.⁵

انتقال توقیف خانه پروان برای سالها در نظر بوده است، هر چند ایالات متحده مکرراً در برآورده سازی مهلت های پیشین برای تسلیم کردن آن ناکام بوده است. علیرغم آنکه انتقال همچنان در دستور کار سیاسی می باشد، افزایش چشمگیر جمعیت زندانیان در توقیف خانه پروان نیز مشکلات بنیادی را برای انتقال زندان و زندانیان به افغان ها بوجود آورده است.

مقامات افغان و ایالات متحده ابتدا در سال 2005 موافقت کردند که تمامی توقیف شده گان افغان که توسط ایالات متحده در توقیف خانه پروان نگهداری میشوند، زمانیکه که دولت افغانستان از ظرفیت نگهداری آنها برخوردار شود، به افغان ها تسلیم میگردد.⁶ در جنوری 2010، وزارت دفاع افغانستان اعلام کرد که یک تفاهم نامه را حکومت افغانستان برای انتقال توقیف خانه پروان به مقامات افغان تا ختم سال امضاء کرده است. مقامات نظامی ایالات متحده نیز اظهار داشتند که امکان انتقال این توقیف خانه تا ختم سال یا تا نیمه اول سال 2011 وجود دارد.⁷ هرچند در سال 2011 ایالات متحده اظهار داشت که امکان انتقال قبل از سال 2014 وجود ندارد، زیرا افغان ها از چارچوب قانونی یا ظرفیت لازم برای رسیدگی به خشونت های اعمال شده توسط شورشیان برخوردار نمی باشد.⁸

ناکامی های مکرر برای رسیدن به توافق در مورد انتقال توقیف خانه پروان و زندانیانی که توسط امریکا نگهداری می شوند به یک منبع تنش بین دولت های افغانستان و ایالات متحده تبدیل شده است. راه اندازی عملیات های خاص توسط قوای نظامی امریکا، تلفات غیر نظامیان و اهدافی که اشتباهاً مورد حمله قرار می گیرند، نیز از موضوعات مورد مجادله طولانی میان حکومت های امریکا و افغانستان میباشد. علیرغم کاهش تلفات غیر نظامیان در عملیات های شبانه توسط نظامیان بین

(به Human Rights First مراجعه کنید) و دو سال بعد باز افزایش یافته و به 1100 نفر رسید (به این منابع ذیل مراجعه کنید)

Julian E. Barnes: "U.S. Seeks Role in Afghan Jail", *Wall Street Journal*, September 22, 2010.

<http://online.wsj.com/article/SB10001424052748703399404575505864255940020.html#printMode>. See also "A Growing Afghan Prison Rivals Bleak Guantanamo," *New York Times*. February 26, 2012.

<http://www.nytimes.com/2006/02/26/international/26bagram.html?pagewanted=all>; "DEFYING U.S. PLAN, PRISON EXPANDS IN AFGHANISTAN." *The New York Times*. The New York Times, 07 Jan. 2008. Web. 30 Aug. 2008.

<http://www.nytimes.com/2008/01/07/world/asia/07bagram.html?ref=bagramairbaseafghanistan/>.

⁴. اخبار بی بی سی، 24 می 2004، وب 30 اگست 2010 [http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/4572657.stm/](http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/4572657.stm).

همچنین <http://www.guardian.co.uk/world/2012/jan/05/afghanistan-demands-us-return-bagram>. *The Guardian. Guardian News and Media, 01 May 2012. Web. 30 May 2012.*

⁵. قانون اساسی افغانستان، ماده 27 و ماده 31

⁶. تسلیمی باقیمانده زندانیان افغان توسط ایالات متحده، اسوشیتد پرس، 4 اگوست 2005 http://www.msnbc.msn.com/id/8829700/ns/world_news-south_and_central_asia/t/us-hand-over-remaining-afghan-detainees/. See also Kim Gamel, "Afghans Agree on Handover Plan for US-run Prison," *Associated Press*, January 9, 2010. http://seattletimes.nwsourc.com/html/nationworld/2010753905_apasafghanusprison.html/.

⁷. Julian E. Barnes, U.S. Seeks Role in Afghan Jail, *ibid*. In fact the U.S. did begin transferring limited numbers of detainees to Afghan custody in 2010/2011

⁸. Kevin Sieff, "Afghan Prison Transfer Delayed," *Washington Post*, August 12, 2011.

http://www.washingtonpost.com/world/asia-pacific/afghan-prison-transfer-delayed/2011/08/12/gIQApcGMBJ_story.html

المللی پس از دستور العمل های بیشمار عملیاتی با هدف بهبود محافظت از غیر نظامیان، افزایش شدید عملیات ها در بین سال های 2011-2012 دستاوردهای احتمالی را به دلیل متاثر شدن بیش از پیش مردم کم رنگ ساخته است. در نتیجه، عملیات های شبانه همچنان یک نقطه مرکزی برای خشم عمومی علیه قوای بین المللی و عدم کنترل دولت افغانستان بر این عملیات ها می باشد.⁹ در اوایل سال 2012، توقیف و حملات شبانه به موانع عمده برای نهائی سازی موافقتنامه استراتژیک بین دو کشور مبدل شد، موافقتنامه که چارچوب بلند مدت روابط افغانستان - آمریکا و مساعدت های پس از خارج شدن قوای جنگی ایالات متحده در سال 2014 را فراهم می کند.¹⁰

در 5 جنوری 2012، رئیس جمهور کرزی با صدور یک ضرب العجل عمومی مبنی بر انتقال توقیف خانه پروان ظرف یک ماه همه را متعجب ساخت.¹¹ تقاضای رئیس جمهور کرزی نشانگر نا امیدی او در مورد مهلت های پیشین انتقال بود و از سوی دیگر تنش های دیپلماتیک دیگر را منعکس می ساخت که یکی آن بیرون نگهداشتن دولت افغانستان از گفتگوهای مقدماتی صلح بین آمریکا و طالبان بود و همچنین ادعاها در مورد بد رفتاری با زندانیان در توقیف خانه پروان (اگر چه بعدها معلوم شد که اخبار مربوط به بد رفتاری در بخش افغانی توقیف خانه بوده است نه بخش امریکایی).¹²

یک پیشرفت دیپلماتیک در مارچ 2012 زمانی بوجود آمد که دولت های افغانستان و ایالات متحده موافقت شان را در مورد انتقال توقیف خانه پروان اعلام کردند و یک "تفاهم نامه بین جمهوری اسلامی افغانستان و ایالات متحده آمریکا در مورد انتقال تاسیسات توقیف ایالات متحده در قلمرو افغانستان به دولت افغانستان" (که از این پس "تفاهم توقیف خانه" نامیده می شود) را امضاء کردند.¹³ دولت افغانستان با امضای این تفاهمنامه متعهد به ایجاد شیوه توقیف در افغانستان شد. این نکته که ایجاد این شیوه به چه اندازه پیش شرط انتقال توقیف خانه پروان بوده است، روشن نیست، گرچه، مسئولین امریکایی به دولت افغانستان برای ایجاد چنین شیوه از اوایل سال 2005 فشار وارد میکردند.¹⁴ هر چند تردیدی نیست که ایجاد شیوه توقیف ریشه در تصمیم مستقل در میان رهبران افغان که توقیف را برای امنیت افغانستان لازم میدانستند، نداشته است.

⁹ . قیمت قتل/دستگیری: تاثیر حملات شبانه بر غیر نظامیان افغان، ابتکار سیاست منطقه ای، بنیاد جامعه باز، سپتمبر 2011 <http://www.soros.org/publications/cost-killcapture-impact-night-raid-surge-afghan-civilians/> همچنین به اثر قبلی PRI در مورد حملات شبانه مراجعه شود: "بیگانه ها در دروازه: حملات شبانه توسط قوای بین المللی جان افغان ها را به لب رسانده است" ابتکار سیاست منطقه ای، بنیاد جامعه باز، فبروری 2012 <http://www.soros.org/reports/strangers-door-night-raids-international-forces-lose-hearts-and-minds-.afghans/>

¹⁰ . موافقتنامه افغانستان و تعهد مساعدت آمریکا به افغانستان برای یک دهه، "نیویورک تایمز، 23 اپریل 2012 <http://www.nytimes.com/2012/04/23/world/asia/us-and-afghanistan-reach-partnership-agreement.html? r=2>

¹¹ . دولت افغانستان اولتیماتوم جدیدی برای تحویل زندان بگرام تعیین میکند، "دفتر رئیس جمهور، N.p., <http://president.gov.af/en/news/6842>.

¹² . در اواخر دسمبر 2011 و اوایل 2012 دولت افغانستان در مورد عدم کنترلش بر روند مذاکره با گروه های شورشی ابراز نارضایتی کرد، در این زمینه کنترل زندانیان امنیت ملی ارزش سیاسی بیشتری داشت. "پلان های رئیس جمهور کرزی برای گفتگو با طالبان". اخبار بی بی سی، 29 جنوری 2012 <http://www.bbc.co.uk/news/world-asia-16779547>. همچنین در جنوری 2012 یک کمیسیون افغانی ادعاهایی در مورد شکنجه در توقیف خانه ها بیان کرد، که در ابتدا تاسیسات امریکایی مطرح شدند، اما مسئولین بعدها تصدیق کردند که ادعاهای بد رفتاری به بخش تحت کنترل توقیف خانه پروان مربوط بوده است. اولتیماتوم کرزی استراتژی خروج ایالات متحده را پیچیده می سازد، نیویورک تایمز، 8 جنوری 2012. <http://www.nytimes.com/2012/01/09/world/asia/karzais-ultimatum-on-afghan-prison-complicates-us-exit-strategy.html? r=1&pagewanted=all>

¹³ . تفاهم نامه بین جمهوری اسلامی افغانستان و ایالات متحده آمریکا در مورد انتقال تاسیسات توقیف ایالات متحده در قلمرو افغانستان به افغانستان، 9 مارچ 2012 On file with RPI <http://www.whitehouse.gov/sites/default/files/2012.06.01u.s.-afghanistansassignedtext.pdf/>.

¹⁴ . "Foiling U.S. Plan, Prison Expands in Afghanistan" *New York Times* January 7, 2008. <http://www.nytimes.com/2008/01/07/world/asia/07bagram.html?ref=bagramairbaseafghanistan>

یک ماه پس از امضای تفاهمنامه توقیف، دولت های افغانستان و ایالات متحده یک تفاهم نامه دیگر در مورد یک موضوع مشابه مورد اختلاف، عملیات های قوای خاص ایالات متحده امضاء کردند که حداقل در بشکل تحریری به دولت افغانستان قدرت کنترل بیشتر بر این عملیات های نظامی میداد، چیزی که افغان ها مدت ها برایش اعمال فشار کرده بودند.¹⁵ این تفاهم نامه نیز به یک شیوه توقیف افغانی ارشاهه میکند. کمی پس از آن، در ماه می 2012، ایالات متحده و افغانستان موافقت نامه استراتژیک را برای فراهم آوری چارچوب روابط افغانستان و امریکا و مساعدت های ایالات متحده به افغانستان پس از سال 2014 نهایی کردند.

3. روش این گزارش

این گزارش تحقیقی توسط بخش سیاست منطقه ای بنیاد جامعه باز که در مورد افغانستان و پاکستان کار می کند تحقیق، نگارش و ویرایش شده است. فعالیت های این بخش بنیاد جامعه باز متمرکز بر موضوعات مربوط به امنیت و حقوق بشر در افغانستان، پاکستان و منطقه میباشد. مصاحبه های این گزارش بین ماه های می و سپتامبر سال 2012 با بیشتر از 40 تن مسئولین عالیرتبه دولت های افغانستان و ایالات متحده که مستقیماً در روند انتقال دخیل بوده و همچنین وکلای ارشد و نمایندگان جامعه مدنی و برخی از کارشناسان بین المللی حقوق بشر انجام شده است. بر علاوه، مرجع ایالات متحده که بر عملیات های توقیف در افغانستان نظارت میکند - گروه کاری مشترک که متشکل از ادارات متعدد میباشد (Task Force 435) - پاسخ های تحریری به بعضی سوالات مطرح شده توسط محققین بنیاد جامعه باز ارائه کردند. اما بعضی سوالات دیگر که به مسئولین امریکایی ارائه گردیده بود الی زمان نشر این گزارش بی پاسخ ماند. مصاحبه ها با مسئولین افغان ابتدا در کابل و به زبان دری با مساعدت یک مترجم انجام شد. یکی از مشکلات تحقیق این بود که انتقال توقیف خانه پروان توسط گروه بسیار کوچکی از مسئولین افغان و امریکایی انجام میشود و موافقت نامه ها و اسناد مربوطه در اختیار عموم قرار نگرفته است.

تحقیق برای این گزارش همچنین شامل بررسی اسناد حقوقی و قوانین افغانستان از طریق ترجمه های انگلیسی آنها بود. بنیاد جامعه باز قادر به دسترسی به دو اسناد مهم مربوط به روند انتقال توقیف خانه پروان نبوده است. سند اول، یک فرمان بدون شماره و تاریخ رئیس جمهور است که به نظر یک مسئول افغان در فرمان متذکره در مورد موافقتنامه بین الوزارتی به آن اشاره شده است و کمیسیون نظارت بر انتقال توقیف خانه پروان بر مبنای آن ایجاد شده است. سند دوم عبارت از لایحه وظایف اعضای کمیته فنی و هیات بررسی افغانی می باشد.

4. اختلاف بر سر نگهداری توقیف شده گان در بگرام و آینده توقیف خانه ها امریکا در افغانستان

زمانیکه انتقال تاسیسات توقیف گاه و زندانیان از ایالات متحده به افغان ها برای اولین بار در ماه مارچ سال 2012 آغاز گردید، هر دو دولت تعهد کردند روند انتقال را تا نهم سپتامبر سال 2012 تکمیل کنند. بر اساس ماده 9 (C) تفاهمنامه توقیف، "فرمانده ایالات متحده در توقیف خانه پروان مسئولیت زندانیانی که توسط ایالات متحده در توقیف خانه پروان نگهداری می شوند را بر اساس قانون درگیری مسلحانه و روند انتقال که بیش از شش ماه طول نمی کشد را به عهده دارد".¹⁶ عبارات و چارچوب عمومی این موافقتنامه متضمن این است که حکومت افغانستان کنترل توقیف خانه پروان را به عهده گرفته و توقیف خانه های ایالات متحده در این تاسیسات با تکمیل انتقال خاتمه می یابد. درک مسئولین افغان که توسط جامعه باز مصاحبه شده اند در مورد موافقتنامه همین است.

در حقیقت، این امر منحنیث اعاده حاکمیت افغانستان بر توقیف تعریف شده است. مسئولین افغان این موضوع را در مصاحبه های شان با محققین بنیاد جامعه باز مکرراً یاد آور شده اند. اما تحقیق جامعه باز دریافته است که ظاهراً دولت های افغانستان

¹⁵ . تفاهم نامه بین جمهوری اسلامی افغانستان و ایالات متحده امریکا در مورد افغانی سازی عملیات خاص در خاک افغانستان، که پس از این تفاهم نامه عملیات های خاص نامیده میشود: <http://mfa.gov.af/en/news/8542/>

¹⁶ . ماده 9 (C) تفاهم توقیف

و امریکا در مورد مهلت شش ماهه و چیزی که به نظر میرسد یک نیت بی انتها توسط ایالات متحده برای ادامه "قانون توقیف جنگی" و نگهداری در تاسیسات تحت کنترل ایالات متحده در قلمرو افغانستان است، تفاسیر مختلفی از موافقتنامه دارند. اما یافته های جامعه باز نشان میدهد که توافقنامه توقیف که میان حکومت های افغانستان و ایالات متحده امریکا در ماه مارچ 2012 به امضا رسیده است، چندین موضوع حل نشده در خود دارد.

5. ایالات متحده فشار وارد میکند تا صلاحیت توقیف را بعد از ختم دوره شش ماهه داشته باشد

تنها چیزی که در مصاحبه ها با مسئولین افغان و آمریکایی روشن شده این است که پاسخ واضح برای این سوالات وجود ندارد و تفاسیر مختلف و متفاوتی از تفاهم نامه توقیف و همچنین انتقال تاسیسات توقیف ایالات متحده وجود دارد.¹⁷ بنیاد جامعه باز دریافته است که اختلافات میان امریکا و افغانستان بر سر انتقال زندان بگرام حتی باعث تعلیق موقتی انتقال توقیف شده گان به حکومت افغانستان شده بود ولی چند روز پیش از تاریخ واگذاری زندان حل گردید.

مصاحبه ها با مسئولین بلند رتبه افغان نشان میدهد که آنها 9 سپتمبر 2012 را پایان یک دوره طولانی عملیات های توقیف ایالات متحده میدانند. ایمل فیضی سخنگوی رئیس جمهور کرزی به محققین بنیاد جامعه باز گفت، " هیچ کسی بعد از نهم سپتمبر به بخش امریکایی توقیف خانه بگرام انتقال نخواهد یافت. اما به نظر میرسد که ایالات متحده میخواهد کنترل بخشی (دو بلاک) از زندان پروان را در اختیار داشته باشد.

مسئولین امریکایی به محققین بنیاد جامعه باز اظهار نموده اند که، " امضای تفاهم نامه توقیف در نهم مارچ سال 2012 صلاحیت دستگیری و نگهداری دشمن توسط نیروهای ایالات متحده را در افغانستان محدود نمی سازد. امریکا هنوز هم صلاحیت خود را برای دستگیری و توقیف افراد متخاصم به اساس قانون نیروهای مسلح حفظ خواهد کرد. چنین افرادی پس از 9 سپتمبر به بخش تحت کنترل ایالات متحده در توقیف خانه پروان منتقل خواهد شد: مسئولین مذکور گفته اند، "اگر ما تصمیم بگیریم که آنها را در پروان نگهداری کنیم، پس آنها جزئی از جمعیتی خواهند بود که بر اساس تفاهم نامه منتقل خواهند شد."

حتی اگر فرض کنیم که حکومت افغانستان اجازه بدهد برای ایالات متحده تا بخشی از زندان بگرام را تحت کنترل خود داشته باشد، اما مدت زمانی که نیروهای امریکایی بتوانند یک زندانی افغان را نگهدارند باز هم در زمان نوشتن مورد تنش قرار خواهد گرفت. " بعد از امضای موافقت نامه توقیف زمان برای نگهداری زندانی توسط ایالات متحده امریکا 72 ساعت میباشد و این چارچوب زمانی باید احترام گردد"، ایمل فیضی سخنگوی رئیس جمهور. بنظر میرسد که موقف افغان ها طوریست که میخواهند ایالات متحده تنها زندانیان را جریان مدت انتقال برای مسئولین افغان در اختیار داشته باشد که اینکار نیازی به نگهداری و تاسیسات در زندان پروان ندارد.

مشاور امنیت ملی افغانستان، داکتر اسپتنا خاطر نشان ساخت که، " هیچ توقیف گاه امریکایی ها در بگرام و جای دیگر برای چند روز و یا چند هفته وجود نخواهد داشت. موافقت نامه طوریست که اگر بعضی مشکلات تخنیکی وجود داشته باشد، امریکایی ها میتوانند زندانی ها را در ظرف دو الی سه روز به کابل انتقال دهند، اما در اصل ایشان باید زندانی ها را واگذار کنند. فرق خیلی بزرگی در برداشت ما و آنها در این رابطه وجود دارد..... من این مسئله را با کرزی دیروز مطرح نموده و وی در این رابطه هیچ نوع تحملی ندارد."

آقای ایمل فیضی سخنگوی رئیس جمهوری کرزی اظهار نمود که محدودیت ایالات متحده تنها برای داشتن صلاحیت دستگیری در میدان جنگ در تفاهمنامه عملیات های خاص نیز تذکر یافته است که به اساس آن عملیات های نیروهای امریکایی توسط افغان ها منظور و باید هماهنگ شود. " به اساس موافقتنامه مذکور باید هیچ نوع عملیات یک جانبه از طرف نیروهای امریکایی صورت نگیرد، اگر یک افغان در جریان عملیات یک جانبه یا مشترک دستگیر میشود باید به مسئولین افغان انتقال داده شود.... اگر ایالات متحده بخواهد، میتواند از توقیف شده گان در حراست افغان ها میباشند بازی جویی کند."

¹⁷. تفاهم نامه توقیف

مشاور امنیت ملی افغانستان، آقای داکتر سینتا به محقق بنیاد جامعه باز گفته است، " ما نمیتوانیم به متحدین و دوستان خود اجازه بدهیم تا در افغانستان زندان داشت باشند، اینکار غیر قانونی است.... از طریق عملیات شبانه و عملیات های خاص آنها نمیتوانند و نباید افراد جدید را دستگیر کنند، آنها باید دستگیر شده گان را در محل که دستگیر شده اند به افغان ها انتقال دهند."

مشکل دیگر این است مسئولین افغان میگویند که بعد از امضای تفاهم نامه توقیف در 9 مارچ، ایالات متحده امریکا به دستگیری افراد ادامه داده و بعداً آنها را به بخش امریکایی زندان بگرام فرستاده است. بنیاد جامعه باز دریافته است که از 9 مارچ 2012 تا کنون تقریباً 600 زندانی دیگر به زندان پروان آورده شده است.

هرچند، جنرال فاروق بارکزی فرمانده افغان توقیف خانه پروان، تأیید میکند که تفاهم نامه توقیف فقط در مورد 3100 زندانی که از 9 مارچ 2012 در بگرام نگهداری میشوند، اجرا میگردد و انتقال زندانیان اضافی "نیازمند یک موافقت جداگانه است"¹⁸ ماده 11 تفاهم نامه توقیف به صراحت امکان انتقال افراد دستگیر شده، پس از 9 سپتمبر 2012 به رژیم توقیف افغانی را بیان کرده است.¹⁹ هرچند، از ابقاء تاسیسات توقیف ایالات متحده در توقیف خانه پروان چیزی ذکر نشده است.

به اساس گفته های داکتر سینتا مشاور امنیت ملی، حقیقت این که ایالات متحده امریکا انتقال زندانیان به بخش امریکایی زندان پروان را بعد از 9 مارچ 2012 ادامه داده اند. " اینکار به اساس موافقت ما صورت نگرفته است."

مسئولین امریکایی اعتراف نموده اند که کدام موافقت واضح میان حکومت های ایالات متحده امریکا و افغانستان در مورد اینکه با زندانیانی که بعد از 9 مارچ دستگیر میشوند چگونه برخورد شود وجود ندارد و همچنان در مورد جدول زمانی برای تکمیل انتقال زندانی های اضافی کدام اشاره نشده است. مسئولین امریکایی در گروه کاری 345 که مسئولیت نظارت از توقیف خانه های امریکا در افغانستان را دارند به محققین جامعه باز گفته اند که ایالات متحده در نظر دارد تا این زندانی ها را مطابق به شرایط تفاهم نامه توقیف طی مراحل نماید: " روند انتقال زندانیانی که پس از امضای تفاهم نامه توقیف در 9 مارچ توقیف شده اند، نهایتاً مشابه با زندانیانی که قبل از تفاهم نامه دستگیر شده اند، خواهد بود"²⁰

به اساس وزارت خارجه ایالات متحده امریکا، " نیت ما اینست که هر افغانی که در 9 مارچ یا بعد از نهم مارچ 2012 دستگیر میشود مطابق به عین روندی که قبل از 9 مارچ 2012 برای توقیف شده گان وجود داشت به حکومت افغانستان واگذار می گردند." اما با توجه به مخالفت جدی مسئولین افغان در مورد صلاحیت توقیف ایالات متحده امریکا بعد از 9 سپتمبر 2012 به نظر میرسد که سرنوشت این زندانی ها نا معلوم است.

یکی از مسئولین که در مورد سابقه این مسئله صحبت می کرد گفت که ممکن دلیل اینکه اردوی امریکا حاضر نیست تمام توقیف شده گان را به مسئولین افغان واگذار نماید این است که آنها شاید توقیف شده گان را به دلایل نادرست از بند رها کنند: " آنها افراد خرابی را در بند دارند، آنها مطمئن نیستند که کی آنها را رها خواهد کرد، ممکن به دلیل سیاسی، به دلیل فساد اداری و یا هم اینکه ممکن سیستم درست نباشد و در نتیجه توقیف شده گان آزاد شوند." همچنان نگرانی قانونی دیگر امریکا این است که نمیتواند توقیف شده گان را در موجودیت خطر جدی شکنجه به جانب مقابل واگذار نماید. بنیاد جامعه باز و کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان و همچنان ملل متحد اسناد قابل ملاحظه در مورد شکنجه و بدرفتاری با زندانیان که به دلایل امنیتی در توقیف خانه های افغانستان در سراسر کشور توقیف میباشند، در دست دارد.

¹⁸. مصاحبه با جنرال فاروق بارکزی، 13 اگست 2012

¹⁹. ماده 11، تفاهم نامه توقیف. همچنین ماده 9، عملیات های خاص را ببینید که نشان میدهد زندانیان تحت کنترل امریکا که به افغان ها منتقل میشوند ممکن است توسط دولت افغانستان توقیف شوند.

²⁰. به میزگرد وزارت دفاع با فرمانده رابرت هاروارد مراجعه شود، گروه مشترک کاری 435، 27 جنوری 2010

http://www.defense.gov/Blog_files/Blog_assets/20100127_Harward_transcript.pdf

6. ایجاد یک شیوه توقیف افغانی

توقیف بدون بررسی قضائی یک نقض جدی مکلفیت های حقوق بشری یک دولت به حساب آمده و باید صرفاً در شرایط استثنائی توسط یک دولت ضمن رعایت معیارهای روشن و تعریف شده حقوقی برای توقیف و طرز العمل های محافظتی مناسب انجام شود. وقتی دولت افغانستان در سال 2012 توقیف را شروع کرد، این کار از طریق تجویز اجرائی و بدون اقدام یا مشورت تقنینی انجام شد و نگرانی های جدی در مورد قانونی بودن و مطابقت آن با قانون اساسی بوجود آورد. چندین حذف و اضافه در این چارچوب نیز آن را به شکلی خطرناک در مقابل سوء استفاده در آینده آسیب پذیر می سازد. بخش ذیل مبنای حقوقی توقیف در افغانستان را بررسی کرده و به ابهامات مشکل ساز آن در رابطه با دامنه صلاحیت توقیف که توسط این رژیم ایجاد شده، می پردازد.

7. مطابقت با قانون اساسی و مبنای حقوقی توقیف

کارشناسان حقوقی و مسئولین ارشد افغان از جمله گل رحمان قاضی، رئیس کمیسیون مستقل بر نظارت و اجرای قانون اساسی، چندین وکیل مدافع و نمایندگان پارلمان به بنیاد جامعه باز گفته اند که نحوه ایجاد شیوه توقیف توسط حکومت را در مغایرت با قانون اساسی و قوانین افغانستان میدانند.²¹ "طرز العمل انتقال، که شیوه توقیف در افغانستان را ایجاد کرد، یک لایحه پارلمانی نیست، بلکه یک موافقت اجرائی است که در مارچ 2012 توسط وزیرای دفاع، داخله، و عدلیه و همچنین لوی سارنوال، ریاست امنیت ملی و رئیس دادگاه عالی امضاء شده است.²² وضعیت حقوقی طرز العمل انتقال روشن نیست. این سؤال قویاً مطرح است که آیا چنین موافقت نامه ای از نظر حقوق و قانون اساسی برای اعطای قدرت توقیف به دولت کافی است. به نظر میرسد که چند ماده از طرز العمل انتقال در مغایرت با حقوق بنیادین نافذ در قانون اساسی قرار دارد، از جمله ماده 25 که افراد را تا زمان محکومیت در محکمه بیگناه میاند، و ماده 27 که بیان میدارد: "هیچ کس نباید بدون روند مناسب قانونی تعقیب، دستگیر یا توقیف گردد..." و ماده 31 که حق دسترسی به وکیل مدافع و حضور در محکمه را فراهم میکند.²³ همانطور که ذیلا بحث شده است، قانون اساسی افغانستان نقض فقره 2 ماده 27 را تجویز میکند، اما فقط در شرایطی که وضعیت اضطراری اعلام شده باشد، قدرتی که رئیس جمهور کرزی از آن استفاده نکرده است.

قوانین بشردوستانه بین المللی، حقوق بشر و قوانین عرفی به دولت ها اجازه میدهند تا افراد را به دلایل ضروری امنیتی در درگیری های مسلحانه غیر بین المللی توقیف کنند. در سال 2009، افغانستان به پروتوکل الحاقی دوم کنوانسیون جنوا (AP II) پیوست، که همراه با ماده عمومی 3، کمترین محافظت را در مورد کسانی که در درگیری های غیر بین المللی مسلحانه توقیف یا حبس میشوند، به کار میبرد. افغانستان منحصیث عضو کنوانسیون مورد نظر باید حقوق و ضمانت های حقوقی را که در کنوانسیون تسجیل گردیده است، رعایت کند. هر چند، پروتوکل الحاقی تنها نگهداری/توقیف را تنظیم کرده و کمترین

²¹. مصاحبه با گل رحمان قاضی، کابل افغانستان، 12 اگست 2012؛ مصاحبه با فرید حمیدی، کمیشنر کمیسیون حقوق بشر افغانستان، 15 اگست 2012، کابل افغانستان؛ مصاحبه با روح الله قاری زاده، رئیس AIBA 11 اگست 2012، کابل افغانستان؛ مصاحبه با شبیر احمد، مسئول بنیاد بین المللی حقوق - افغانستان (ILF-A) کابل 11 اگست 2012؛ مصاحبه با عبدل افصلی، معاون سازمان مساعدت حقوق افغانستان (LAOA)، کابل، افغانستان، 12 اگست 2012؛ مصاحبه با داکتر، راتب مظفری، رئیس LAOA، کابل افغانستان، 20 می، 2012؛ مصاحبه با شینگی کروخیل، عضو پارلمان، کابل، افغانستان، 3 جون 2012؛ باید متذکر شد که بین دفتر ریاست جمهوری، پارلمان و ستره محکمه و کمیسیون مستقل نظارت بر اجرای قانون اساسی در مورد حکم کمیسیون برای داوری در مورد اختلافات درباره قانون اساسی اختلاف نظر وجود داشت. برای معلومات بیشتر به "بن بست انتخابات افغانستان" گروه بین المللی بحران، 23 فبروری 2011 مراجعه کنید: <http://www.crisisgroup.org/en/regions/asia/south-asia/afghanistan/B117-afghanistans-elections-stalemate.aspx>؛ همچنین "اصلاح قوه قضاییه شکسته افغانستان، گروه بین المللی بحران، 17 نومبر 2010 را ببینید: <http://www.crisisgroup.org/en/publication-type/media-releases/2010/asia/reforming-afghanistans-broken-judiciary.aspx/>

²². طرز العمل برای انتقال و مدیریت زندان بگرام و پل چرخ از ایالات متحده امریکا به جمهوری اسلامی افغانستان در 3 مارچ 2012 امضاء شد. این طرز العمل به زبان دری و انگلیسی توسط بنیاد جامعه باز تهیه شده است.
²³. قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان، ماده 25، 27 و 31

<http://www.afghanembassy.com.pl/cms/uploads/images/Constitution/The%20Constitution.pdf>

ضمانت را منحیث یک قانون بین المللی فراهم میکند. این وظیفه دولت هاست که چارچوب های مناسب قانونی برای قانونمند ساختن طرز العمل های توقیف را ایجاد کرده و اطمینان حاصل کنند که رژیم مربوطه به عنوان یک قانون داخلی در مطابقت با قانون اساسی می باشد.²⁴ روی این ملحوظ، دولت افغانستان باید چارچوب قانونی را که در تناقض با قانون اساسی و سائر قوانین نافذ کشور قرار ندارد، ایجاد کند تا از آن طریق بازداشت های وقایوی اش را قانونی سازد.

از دید بعضی از مقامات افغان، کنوانسیون جنوا (AP II) توقیف موقت را مطابق به قوانین افغانستان قانونی میسازد. داکتر دافدر رینگ اسپنا، مشاور امنیت ملی افغانستان، میگوید، "تا زمانیکه تهدید از بین نرفته است، ما باید راه قانونی را پیدا کنیم تا افراد خطرناک را توقیف کرده بتوانیم." و قتیکه از داکتر اسپننا پرسیده شد که مبنای حقوقی رژیم توقیف افغانستان چیست، وی در پاسخ گفت، "کنوانسیون جنوا (AP II) و سائر کنوانسیون های جنوا. همه ای این کنوانسیون های جزو اصلی قوانین داخلی افغانستان بوده و مورد تصویب پارلمان و توشیح رئیس جمهور افغانستان قرار گرفته است. کنوانسیون جنوا (AP II) جزو قوانین ما است." رحیم وردک که در زمان امضای تفاهم توقیف وزیر دفاع بود، بیان کرده است که به دلیل اینکه افغانستان عضو پروتوکل الحاقی (AP II) است، این پروتوکل بخشی از قانون ماست و ما آن را عملی میکنیم.²⁵ آقای وردک مدعی شد که یک "طرز العمل" موقتی وجود دارد (احتمالاً طرز العملی که توسط طرز العمل انتقال ایجاد شده است) و یک مکانیزم دائمی اجرایی نیز ارائه خواهد شد. هرچند، معلوم نیست که آیا حکومت افغانستان در تلاش تصویب قانونی که توقیف را تجویز یا قانونی بسازد، است یا خیر. داکتر اسپننا گفت که وزارت عدلیه افغانستان روی قانونی کار میکند که مشکلات تناقض توقیف را با قانون اساسی افغانستان حل بسازد. او علاوه می نماید که "این تغییر را نمیتوان بصورت ناگهانی ایجاد کرد. این یک پروسه است و به زمان نیاز دارد."

طوریکه در فوق ذکر شد، محض عضویت در کنوانسیون جنوا (AP II) به افغانستان نه صلاحیت حقوقی توقیف در داخل کشور را میدهد و نه مشکل قانونی بودن توقیف را مطابق به قانون اساسی و سائر قوانین نافذ کشور حل میسازد. به نظر گل رحمان قاضی، رئیس کمیسیون قانون اساسی، اگر چه ایجاد رژیم بر اساس پروتوکل الحاقی در طرز العمل انتقال و در تفاهم نامه بین ایالات متحده و امریکا بیان شده است، اما مبنای کافی حقوقی منحیث یک قانون داخلی افغانی ندارد. "این صرفاً یک پیشنهاد است - تاکنون ما هیچ قانونی نداریم (که توقیف را قانونی سازد) به خاطر اینکه خلاف قوانین فعلی و قانون اساسی افغانستان است ... مواد 25 و 27 (قانون اساسی) را نقض میکند." قاضی گفت که در حالیکه بسیاری از توقیف شده گان منتقل شده توسط امریکا ممکن است آزاد و یا به محاکم افغانستان منتقل شوند، دولت در حال حاضر بسیاری از آنها را بر اساس رژیم توقیف و بدون اتهام یا محاکمه نگه داشته است. به نظر قاضی "این کار غیر قانونی است." "حتی اگر یک نفر به این ترتیب توقیف شود، غیر قانونی خواهد بود."²⁶

وکلاهی برجسته افغانستان نیز شیوه توقیف را مغایر با قانون اساسی دانسته اند. روح الله قاری زاده رئیس انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان گفت، "اگر دولت مستقل است و به حاکمیت قانون احترام می گذارد، این رژیم را اجرا نخواهد کرد." "این کار خلاف قانون اساسی است ... اگر دولت میخواهد که سیستم مشابه (با امریکا) در بگرام داشته باشد، این طرز العمل را ادامه خواهند داد اگر آمریکایی ها آنها را در این کار حمایت کنند. اما به هر حال این کار غیر قانونی است."²⁷ رؤسای سازمان های عمده مساعدت حقوقی افغانستان، از جمله سازمان مساعدت حقوقی افغانستان و بنیاد بین المللی حقوق افغانستان

²⁴. افراد نباید از آزادی محروم گردند "مگر به دلایلی که در مطابقت با طرز العمل ایجاد شده توسط قانون باشد."

کنوانسیون بین المللی حقوق مدنی و سیاسی (ICCPR) ماده 9.1

²⁵. رحیم وردک، کنفرانس خبری CSIS، واشنگتن دی سی، 4 اپریل 2012- <http://csis.org/event/statesmens-forum-afghanistan-minister-defense-wardak-and-minister-interior-mohammadi> (Question to Minister at 00:56:45).

²⁶. مصاحبه با گل رحمان قاضی، 11 اگست، 2012، کابل، افغانستان

²⁷. مصاحبه با روح الله قاری زاده، 11 اگست، 2012، کابل، افغانستان

همه بر این باورند که رژیم توقیف در مغایرت با قانون داخلی و قانون اساسی است.²⁸ محمد فرید حمیدی عضو کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان نیز با این موضوع موافق است، "ما هیچ مبنای حقوقی برای این کار بر اساس قانون یا قانون اساسی نداریم". کمیسیون حقوق بشر نامه ای به کمیسیون نظارت بر اجرای قانون اساسی فرستاده و به شکل رسمی خواستار اظهار نظر رسمی آنها در مورد مطابقت این رژیم با قانون اساسی شده است.²⁹

سرپرست وزارت دفاع عنایت الله نظری در پاسخ به این انتقادات تصدیق کرد که به نظر نمی‌رسد که برای این شیوه توقیف مبنایی در قوانین افغانستان وجود داشته باشد: "این امریکایی‌ها هستند که توقیف بدون محاکمه را "توقیف اداری" (نگهداری) می‌نامند. (آنها) بر کنوانسیون جنوا تکیه میکنند. اما حقوق دانان افغان و کمیسیون قانون اساسی به قوانین افغانستان می‌بینند که در آن توقیف اداری ذکر نشده است. این فقط در کنوانسیون‌های جنوا ذکر شده است.

طرز العمل انتقال حواری چندین محافظت طرز العملی مهم است. بر اساس ماده 4، توقیف شده گان باید از دلایل توقیف شان آگاه شوند، آنها از حق اعتراض به توقیف شان با کمترین تاخیر ممکن در پیشگاه هیات سه نفره بررسی برخوردار هستند، آنها همچنین حق دارند تا شواهد و اسناد ارائه کنند (این روند به طور مفصل در ادامه بحث میشود). توقیف شده گان همچنین اجازه دارند تا از مساعدت نماینده شخصی و در صورت امکان از حمایت قانونی برخوردار شوند.³⁰ در حالیکه این محافظت‌های طرز العملی حداقل محافظت را فراهم میکند، اما به نظر نمی‌رسد که در مطابقت با محافظت‌های بیان شده در قانون اساسی افغانستان، از جمله حق برخورداری از وکیل که فوقاً بحث شد، باشد. بر علاوه، پرسش‌های جدی وجود دارد که آیا در عمل این محافظت‌ها عملی خواهد شد.

قانون اساسی افغانستان نقض برخی از حقوق اساسی را در شرایط اضطرار تجویز میکند. بر اساس ماده 143، هرگاه حفظ استقلال و حیات ملی از مجرای که در قانون اساسی تعیین شده، ناممکن گردد، حالت اضطرار از طرف رئیس جمهور با تائید شورای ملی اعلان می‌شود. تمدید بیش از دو ماه باید با تائید پارلمان باشد. بر اساس ماده 145 قانون اساسی، در حالت اضطرار، رئیس جمهور می‌تواند بعد از تائید رؤسای شورای ملی و ستره محکمه، تنفیذ برخی از احکام از جمله فقره 2 ماده 27 را معطل بسازد، این فقره بیان میکند که "هیچ شخص را نمی‌توان تعقیب، گرفتار و یا توقیف نمود مگر بر طبق احکام قانون."³¹ هر چند مقتضیات قانون اساسی برای این کار بسیار بالاست: رئیس جمهور نه تنها باید به شکل رسمی وضعیت اضطراری اعلام کند، بلکه باید تائید پارلمان و ستره محکمه را نیز بدست آورد. در حالیکه قانون اساسی به صراحت نه ایجاد رژیم توقیف را تجویز و نه معین کرده است، اعلام وضعیت اضطرار و معطل ساختن فقره 2 ماده 27 میتواند یک راه برای مطابقت دادن رژیم توقیف با ماده 27 باشد. به هر حال، رئیس جمهور هیچ یک از این مراحل را پیش از اجرای طرز العمل انتقال عملی نکرده و این رژیم بدون هیچ گونه بررسی توسط پارلمان، ستره محکمه یا مردم وضع شده است.

بر علاوه، حتی اگر دولت افغانستان می‌خواست که از طریق اعلان وضع اضطرار و معطل ساختن فقره 2 ماده 27 به قدرت توقیف بیشتر دست یابد، هنوز حقوق اساسی بسیاری وجود دارد که یک رژیم توقیف اضطراری باید آنها را برآورده سازد، از جمله فرض بیگناهی، حق وکیل، و حق آگاهی از دلیل دستگیری، این حقوق توسط طرز العمل انتقال و شیوه موجود توقیف نقض می‌گردد.³² نهایتاً، همانطور که شبیر احمد از بنیاد بین المللی حقوق اشاره میکند، به نظر نمی‌رسد که طرز العمل انتقال

²⁸ مصاحبه با شبیر احمد، رئیس بنیاد بین المللی حقوق - افغانستان (ILFA)، 11 اگست 2012، کابل، افغانستان؛

مصاحبه با عبدالفضلی، معاون سازمان مساعدت حقوقی افغانستان (LAOA)، کابل، افغانستان، 12 اگست 2012؛ مصاحبه با داکتر راتب مظفری رئیس (LAOA)، کابل، افغانستان، 20 می 2012؛

²⁹ مصاحبه با محمد فرید حمیدی، 15 اگست 2012، کابل، افغانستان.

³⁰ طرز العمل انتقال، ماده 4

³¹ به فصل 9 قانون اساسی افغانستان مراجعه شود که شرایط اضطراری را بیان میکند که در آن امکان تعلیق چند ماده یا بخش‌هایی از مواد قانون اساسی از جمله فقره دوم ماده 27 وجود دارد. امکان تعلیق آزادی اجتماع نیز ممکن است، محرمانگی تلفن و ایمیل و نیاز به حکم قانونی برای جستجوی خانه نیز شامل این امکان است.

<http://www.afghanembassy.com.pl/cms/uploads/images/Constitution/The%20Constitution.pdf/>

³² ماده 20، قانون اساسی افغانستان

به درستی به وضعیت اضطراری بپردازد: "ما نمیتوانیم وضعیت اضطراری اعلان کنیم و از آن صرفاً برای زندانیان بگرام استفاده کنیم، ما نمیتوانیم صرفاً بگرام را یک اضطرار اعلان کنیم."³³

نکته مهم این است که رئیس جمهور کرزی صراحتاً مخالف توقیف است. یک سخنگوی رئیس جمهور کرزی، اجمل فیضی، گفت: "...هیچ چیزی در قوانین افغانستان تحت عنوان توقیف اداری وجود ندارد.... رئیس جمهور خود مخالف توقیف اداری است." باید تذکر داد که رئیس جمهور کرزی چند فرمان اجرائی، از جمله یک فرمان، را در مورد توقیف اداری صادر نموده و همچنان طرح موافقتنامه در سطح وزارت خانه ها در پیوند به ایجاد پروسیجر این رژیم را اجازه داده است.

رئیس جمهور کرزی تاکنون تمایلی به تعریف شورش در افغانستان منحصراً درگیری مسلحانه قسمی که توقیف بر اساس پروتوکل الحاقی میطلبد، نداشته است. صرفنظر از استدلال، انکارها در سطح عمومی، همراه با ایجاد یک رژیم یک جانبه و غیر دموکراتیک، قدرت توقیف جدید مانع انجام بررسی عمومی و پاسخگویی دموکراتیک شده است.

8. معیار های توقیف بر اساس موافقتنامه ای در سطح وزارت خانه ها

بر اساس ماده (h) 4.1 از طرز العمل انتقال، یک فرد میتواند در صورت داشتن یکی از معیار های ذیل توقیف گردد:

- 1) توقیف شده عضو یا به شکل اساسی مورد حمایت یک گروه مسلح درگیر در مخاصمه با افغانستان یا قوای بین المللی باشد؛ یا
- 2) توقیف شده مرتکب مخاصمه یا در تلاش برای آن باشد؛ یا
- 3) توقیف شده به شکل اساسی از ارتکاب یا تلاش برای ارتکاب عمل خصمانه توسط دیگری حمایت کرده باشد.

در معیار های توقیف ابهام قابل ملاحظه وجود دارد، مخصوصاً در مورد معنای "عضو" و "حمایت بنیادی یا اساسی". فقدان رهنمود در مورد چگونگی تفسیر، کار را مشکل میسازد، مخصوصاً وقتی که شواهد کمی وجود داشته باشد (بخش 4 را برای بحث در مورد کفایت اسناد در دوسیه توقیف شده ببینید). در مورد اینکه چه رفتاری مطابق با معیار های توقیف است و اینکه چگونه تفاسیر نهایتاً به تعیین تهدید عرضه شده توسط افراد ارتباط میگیرد و در ارتباط به ضرورت محکوم کردن این افراد به توقیف پیشگیرانه که مغایر با توقیف جنایی است، دوگانگی ها و خود دآوری های مهمی وجود دارد.

مشکل دیگر این است که چگونه چنین معیار های مبهمی میتواند استفاده نادرست یا سوء استفاده از شیوه توقیف را تسهیل کند.

چندین حقوق دان برجسته افغان نگرانی جدی خود را در مورد دامنه وسیع و تعریف نشده قدرت توقیف که این طرز العمل ایجاد میکند، اظهار کردند. "عبدل افضلی معاون LAOA اظهار داشت که این یک مسئله واقعی است، اگر این طرز العمل به دولت اجازه دهد تا کسی را بگیرد و بر اساس توقیف اداری به زندان بیندازد، این کار به هر دلیل خودسرانه میتواند صورت بگیرد، به خاطر چگونگی نگاه کردن فرد، چگونگی بونیدن آنها ... این یک خطر است."

9. آیا توقیف در افغانستان ادامه می یابد؟

چندین مقام بلند پایه افغان به بنیاد جامعه باز گفتند که طرز العمل انتقال فقط بخاطر کسانی است که توسط ایالات متحده امریکا زندان بگرام توقیف شده اند. به مجرد اتمام انتقال این بازداشت شده گان، هیچ فرد دیگر توقیف نخواهد شد مگر مطابق به احکام قوانین نافذ افغانستان. وقتیکه در مورد تطبیق توقیف بالای افرادی که بعد از 9 سپتامبر دستگیر میشوند، پرسیده شد، عنایت الله نظری، سرپرست وزارت دفاع افغانستان، گفت، "بر اساس تقاضای توقیف، افغان ها باید صلاحیت چگونگی

³³ مصاحبه با شبیر احمد، رئیس بنیاد بین المللی حقوق - افغانستان (ILF-A)، 11 اگست 2012، کابل افغانستان

برخورد با بازداشت شده گان بعد از 9 سپتامبر را دارند.... هر کی بعد از تاریخ مورد نظر دستگیر میشود، مطابق به قوانین افغانستان با وی برخورد صورت میگیرد.³⁴

جنرال فاروق همچنان بطور ضمنی گفت که بعد از 9 سپتامبر 2012، دیگر بازداشت شده ای توقیف نمیگردد و تمام توقیف ها تحت نظارت افغان ها صورت خواهد گرفت. "بعد از 9 سپتامبر، دیگر هیات بررسی، کمیته تخنیک، و غیره وجود نخواهد داشت. هرکی بعد از 9 سپتامبر دستگیر میشود، به بخش افغان ها تسلیم داده خواهد شد...." جنرال فاروق اعتراف کرد که هیات های بررسی تا زمانیکه دوسیه های کسانیکه بعد از تفاهمنامه انتقال یافته اند، حل نشده، به کار شان ادامه میدهند.

مصاحبه های که با مقامات ریاست امنیت ملی افغانستان، وزارت عدلیه افغانستان و همچنان وزارت داخله افغانستان صورت گرفته نشان میدهد که حکومت افغانستان به این باور است که طرز العمل انتقال منجر به صلاحیت های گسترده ای توقیفی نمیشود و بالای کسانیکه توسط نیروهای افغان دستگیر میشوند، تطبیق نمیگردد. این طرز العمل فقط بالای کسانی تطبیق میگردد که توسط نیرو های امریکائی دستگیر و بعد از تفاهم نامه توقیف از زندان بگرام انتقال داده میشوند. به مجردیکه انتقال تکمیل شود، ارگان های اداری که این رژیم را تطبیق میکند، منحل خواهد شد.

طوریکه قبلاً ذکر شد، احتمال اینکه شیوه کنونی توقیف توسط حکومت افغانستان بعد از 9 سپتامبر 2012 ادامه یابد خیلی زیاد است در صورتیکه ایالات متحده امریکا به توقیف افراد در بخش امریکائی زندان بگرام ادامه دهد. ایالات متحده امریکا ممکن تاکید بر این کند که رژیم توقیف در بخش افغانی زندان بگرام باقی بماند تا یک عده افراد بلند پایه توقیف شده را که مدارک قوی علیه شان وجود ندارد، در بخش افغانی زندان بگرام توقیف کند. طوریکه در بخش چهارم بحث گردید، هیات های بررسی افغانی که تصمیم میگیرند فرد توقیف شده در توقیف باقی بماند یا خیر، باید ارزیابی کند که آیا معلومات استخباراتی که منجر به محکومیت نمیشود، به محاکم افغانستان داده شود یا خیر. در واقع، محققین بنیاد جامعه باز دریافتند که اختلافات روی قانونی بودن و آینده ای نظام توقیف در افغانستان منجر به تعلیق موقتی برنامه ای انتقال توقیف شده گان نیرو های امریکائی شد. البته این موضوع فقط چند روز قبل از موعد انتقال حل گردید.³⁵

آنچه بیشتر مایه نگرانی است اینست که در طرز العمل انتقال چیزی مبنی اینکه فقط افرادی که توسط نیروهای امریکائی در زندان بگرام نگهداری میشوند یا در اوایل توسط نیروی های امریکائی یا نیروی های بین المللی دستگیر شده اند، را میتوان توقیف کرد، ذکر نگردیده است. هیچ ضمانتی وجود ندارد که حکومت افغانستان از طرز العمل انتقال در آینده استفاده نکند و یا اینکه کسی را با توجه به طرز العمل مذکور توقیف نکند.

در واقع، داکتر رنگین دادفر اسپینتا، مشاور امنیت ملی افغانستان، به محققین بنیاد جامعه باز گفته اند که حکومت افغانستان بعد از انتقال صلاحیت نظارت از زندان بگرام به افغان ها از توقیف استفاده خواهد کرد و افرادی که در جریان عملیات های نیروی های افغان دستگیر میشوند، توقیف خواهند شد. "بطور مثال اگر ما والی نام نهاد لوگر را که از طرف طالبان انتصاب شده، در سرک های کابل دستگیر کنیم، مطابق به قوانین افغانستان، ما باید او را رها کنیم، زیرا مدارک کافی وجود ندارد که در قتل افراد ملکی دخیل است. یک قاضی افغان میپرسد که آیا او مسلح بود؟ آیا او بالای کسی حمله کرد؟ حتی اگر صدایش را ثبت کنیم البته از طریق منابع استخباراتی، در محاکم افغانستان مدرک شده نمیتواند. اما ما میدانیم که او والی طالبان در لوگر است و رهبری صد ها تروریست را به عهده دارد. چطور میشود که ما او را بطور قانونی توقیف کنیم و ضمناً حقوقش را رعایت کنیم. اینجاست که کنوانسیون جینوا مداخله میکند، زیرا این کنوانسیون او را از نظر حقوقی حفاظت میکند و به ما اجازه میدهد تا او را توقیف کنیم."

آنچه عمیقاً نگران کننده است اینست که رژیم توقیف افغانستان حائز محدودیت های واضح و روشن حقوقی نبوده و ممکن است در آینده مورد استفاده قرار گیرد. روح الله قاضی زاده، رئیس انجمن مستقل حقوق دانان افغانستان، گفت، هیچ چیزی

³⁴ مصاحبه با عنایت الله نظری، سرپرست وزارت دفاع افغانستان، 13 اگست، سال 2012، کابل، افغانستان

³⁵ گفتگو ها و مصاحبه ها با مقامات، سپتامبر 2، 3 و 4، سال 2012، کابل، افغانستان.

مبنی بر محدودیت توقیف شده گان به 3100 تن که در بگرام توقیف شده اند، در تفاهمنامه ای انتقال وجود ندارد. روی این ملحوظ، ما نگران استیم که اگر دولت افغانستان یا دولت امریکا تصمیم بگیرد، بعد از دوره ای انتقال هم میتواند افراد را توقیف اداری کند. ممکن است بگویند که در این تفاهمنامه چیزی وجود ندارد که توقیف را ممنوع کند.³⁶

حکومت افغانستان، بشمول پارلمان افغانستان، میتواند با توجه به تهدید های ناشی از جنگ توقیف را قانونی بسازد. به هر حال، باید طوری این عمل را انجام دهد که در مطابقت با قوانین افغانستان باشد.

منتقدینی مثل عبدالفضلی دیگران را دعوت میکنند تا استلزامات این رژیم را با توجه به واقعیت سیاسی و حاکمیت قانون در افغانستان جدی بگیرند. فضلی هشدار داد، "وقتی شما به آنها قدرت حقیقی و قانونی بدهید تا افراد را مطابق با این قانون توقیف کنند، چه اتفاقی خواهد افتاد؟"

10. انتقال توقیف شده گان در عمل: انتقال زندانیان افغان از کنترول امریکا به افغانستان در پی تفاهم نامه توقیف

برای انتقال زندانیان تحت کنترول امریکا دستورالعمل مشخصی وجود ندارد. هم تفاهم نامه توقیف و هم طرز العمل انتقال صرفاً معلوماتی ناکاملی در مورد روند انتقال ارائه کرده و فاقد دستورالعمل مشخصی در مورد چگونگی رسیدگی به دوسیه ها توسط مسئولین افغان و چگونگی تصمیم گیری در مورد تعقیب، نگهداری یا آزادی توقیف شده گان می باشد. افزایش ناگهانی تعداد توقیف شده گان جدید برای پیگرد عدلی در محکمه جنایی امنیتی ملی و مرکز قضایی پروان به شدت مشکلات افزوده است و سوی دیگر نبود ظرفیت کافی محکمه ممکن باعث توقیف های طولانی گردد. نگرانی های جدی وجود دارد که آیا آنچه توقیف شده گانی که توسط هیئت بررسی آورده شده اند فرصت مناسب برای دفاع از خود خواهند داشت، بخصوص عدم دسترسی به مشاوره مستقل و همچنان کیفیت دسترسی به شواهد و دسترسی به شواهدی که توسط هیئت بررسی استفاده شده است.

اگرچه تقریباً تمامی 3100 زندانی که در توقیف گاه پروان بودند از 9 مارچ 2012 تا کنون به حراست حکومت افغانستان واگذار شده اند اما هنوز 600 زندانی دیگر باید به حکومت افغانستان انتقال داده شود. طرز العمل ها و نهاد های که برای تکمیل شدن این واگذاری ایجاد شده است ممکن بخش عمده از سیستم توقیف و قضایی را تشکیل دهد و به همین لحاظ نیاز به یک بررسی جدی وجود دارد.

11. بررسی کمیته فنی: تعقیب، نگهداری یا آزادی

کمیته فنی نقشی اساسی در انتقال زندانیان ایفاء میکند: این کمیته تعیین میکند که کدام دوسیه بر اساس قانون جزا و محاکم افغانستان رسیدگی شود و کدام دوسیه به هیات بررسی سه نفره که در مورد ادامه توقیف تصمیم میگیرند، برود.

³⁶ مصاحبه با روح الله قاضی زاد، 11 اگست، سال 2012، کابل، افغانستان

کمیته فنی و مسئولیت های آن ظاهراً از طریق یک فرمان منتشر نشده رئیس جمهور ایجاد شده است.³⁷ به نظر دیگر مسئولین افغان، این کمیته متشکل از 15 نماینده از وزارت های دفاع و داخله، ریاست امنیت ملی، ستره محکمه و سارنوالی می باشد.

قوای نظامی ایالات متحده برای هر زندانی انتقال یافته یک دوسیه به کمیته فنی ارائه میکند. کمیته فنی بر اساس اجماع تعیین میکند که آیا اسناد کافی قابل پذیرش در محاکم افغانی برای انتقال زندانی به تعقیب جزایی وجود دارد یا خیر.³⁸ تمامی دوسیه ها که برای تعقیب جزایی راجع میشوند، به مرکز قضایی پروان فرستاده میشوند، یک محکمه امنیت ملی افغانستان در توقیف خانه پروان که در سال 2010 با حمایت گسترده دولت ایالات متحده به منظور رسیدگی جزائی به دوسیه های زندانیانی که توسط امریکایی های نگهداری میشدند، ایجاد شد. سارنوالان افغان در مرکز قضایی پروان در مورد اتهامات و محاکمه، آزادی به دلیل نبود شواهد یا زمان سپری شده، یا ارجاع مجدد آنه به کمیته فنی برای بررسی بیشتر تصمیم می گیرند.

تعداد زیاد دوسیه های راجع شده توسط کمیته فنی به مرکز قضایی پروان موجب نگرانی های جدی شده است. یکی اینکه افزایش بیش از حد، موجب طولانی شدن توقیف و کند شدن روند رسیدگی میشود. اگرچه، این تراکم ممکن است با توجه به سرعت انتقال تعداد زیادی از زندانیان اجتناب ناپذیر باشد. نگرانی هایی نیز در مورد شواهد کافی علیه بسیاری از زندانیان وجود دارد، این وضعیت توانایی دولت افغانستان را برای حصول اطمینان از محاکمه منصفانه محدود کرده و ممکن است منجر به تاخیر بیشتر در دوسیه هایی شود که به دلیل کمبود اسناد برای بررسی بیشتر به کمیته فنی مسترد می شود.

دوسیه های زندانیان منتقل شده ممکن است حاوی اسناد قابل پذیرش در محاکم افغانستان باشد مثل شهادت های ارائه شده توسط قوای افغان یا بین المللی یا اسناد طب عدلی مثل اثر انگشت و آزمایش پس مانده مواد انفجاری و عکس های توقیف شده یا سلاح و مهمات که توسط وی استفاده شده است. دوسیه ممکن است حاوی معلومات یا اسناد سری از جمله گزارش های استخباراتی از قوای نظامی امریکا یا افغانستان و نهادهای امنیتی باشد. مسئولین امریکایی می گویند که تلاش کرده اند تا مقادیر قابل توجهی از معلومات را به منظور تشریک با کمیته فنی دسته بندی کرده و اطمینان حاصل کنند که این معلومات در بررسی دوسیه زندانیان مد نظر گرفته میشود. هرچند، برخی از مسئولین نیز به شکل خصوصی تأیید کرده اند که مخالفت هایی در مورد سطوح مناسب خارج کردن از دسته بندی (آشکار سازی) در بین نهادهای دولتی وجود دارد.³⁹ مقاومت در مقابل خارج کردن از دسته بندی و تشریک معلومات ممکن است ریشه در عدم اعتماد مسئولین امنیتی و استخباراتی افغان داشته باشد.⁴⁰

³⁷ ماده 5 طرز العمل توقیف بیان میدارد که یک کمیسیون بواسطه فرمان رئیس جمهور شکل خواهد گرفت. فرمانی که این کمیسیون را ایجاد کرده است بدون شماره و تاریخ است. تلاش های محققین بنیاد جامعه باز برای بدست آوردن یک کاپی از این فرمان ناموفق بوده است.

³⁸ مصاحبه با قاضی محمود احمدی، نماینده ستره محکمه در کمیته فنی، کابل، 16 جولای 2012؛ مصاحبه با سارنوال

اکرم، نماینده سارنوالی در کمیته فنی، کابل، 12 جولای 2012

³⁹ مصاحبه های محققین بنیاد جامعه باز در افغانستان و واشنگتن دی سی، 2011-2012.

⁴⁰ عدم اعتماد در تعدادی از موارد از جمله بن بست طولانی درباره تشریک معلومات و کنترل بر عملیات های خاص امریکا، عملیات های قتل/دستگیری با مسئولین امنیتی افغان مشهود است (برای معلومات بیشتر به گزارش های بنیاد جامعه باز در مورد حملات شبانه مراجعه کنید. تنش هایی نیز در مورد حملات فراپنده "سبز بر آبی" وجود دارد، با حملات خودی قوای امنیتی افغانستان، یا افرادی که لباس آنها را می پوشند، موجب مرگ بیش از 40 نظامی بین المللی در سال 2012 شده است. برای معلومات بیشتر: "Green-on-Blue' attacks challenge Afghan security", NPR, August 23, 2012. <https://www.npr.org/2012/08/23/159922434/green-on-blue-attacks-challenge-afghan-security>. U.S MILES AMOOR: "Afghan troops and Taliban in pact to loot NATO convoys," *Sunday Times*, May 20, 2012. <http://milesamoore.com/2012/05/20/afghan-troops-and-taliban-in-pact-to-loot-nato-convoys/>.

Lt. Col. Daniel L. Davis: "Truth, lies and Afghanistan: How military leaders have let us down." *Armed Forces Journal*. <http://www.armedforcesjournal.com/2012/02/8904030/>.

نه دولت افغانستان و نه دولت امریکا اجازه مشاهده معلومات دسته بندی شده (سری) خود را به زندانی یا وکیل قانونی زندانی که مورد تعقیب جزایی در مرکز قضایی پروان قرار دارد، میدهند، گرچه، این معلومات در اختیار هیات های بررسی قرار گرفته و استفاده میشوند.

به نظر جنرال فاروق، کمیته فنی همچنین ارتباط و ارزش اثباتی اسناد قابل پذیرش را ارزیابی میکند تا تعیین کند که "اسناد کافی" برای تعقیب جزایی وجود دارد یا خیر. دوسیه هایی که اسناد ضعیف دارند و برای کیفر خواست جزایی کافی نمی باشند، به مورد بررسی راجع میشوند نه به مرکز قضایی پروان. قبل از شروع روند، بنیاد جامعه باز دریافت که شواهد کافی برای تعقیب جزایی حدود 75% از زندانیان تحت کنترل امریکایی های در توقیف خانه پروان وجود ندارد.⁴¹ علیرغم این وضعیت، با توجه به آخرین موارد از دوسیه های رسیدگی شده، کمیته فنی حدود 65% از دوسیه ها را برای تعقیب جزایی به مرکز قضایی پروان فرستاده است.⁴²

مصاحبه های بنیاد جامعه باز با یک مسئول دخیل در این روند نشان میدهد که در عمل، چارچوب کمیته فنی برای "کافی بودن" شواهد جهت ارجاع به تعقیب جزایی بسیار کوچک است. یک منبع مدعی شد که کمیته فنی بسیاری از دوسیه ها را به تعقیب جزایی راجع ساخته که فاقد اسناد کافی برای محاکمه عادلانه می باشد.⁴³

به نظر یک مسئول، دوسیه های راجع شده برای تعقیب جزایی میتواند متشکل از "سه تا چهار صفحه باشد" که به آسانی داخل یک پوش جای گرفته و اغلب تنها معلومات دوسیه جزئیات هویت زندانی مثل نام و نام پدرش می باشد، این دوسیه ها غالباً بدون هر گونه سندی می باشد که میتواند باعث کیفرخواست گردد.⁴⁴ ناقص بودن اسناد در دوسیه های زندانیان منتقل شده تا حدی حاد است که طبق اظهار نظر منابع، سارنوالان در مرکز قضایی پروان شروع به مسترد کردن دوسیه ها به کمیته فنی و درخواست معلومات بیشتر کرده اند، این کار موجب طولانی تر شدن توقیف و نامعلومی وضعیت زندانیان میشود.⁴⁵

کمبود اسناد علیه بسیاری از زندانیان که به تعقیب جزایی راجع میشوند، یک نگرانی جدی است و بدون شک بر عادلانه بودن و کیفیت محاکمات آنها اثر میگذارد. کمبود اسناد علیه زندانیانی که توسط ایالات متحده نگهداری میشوند، یک نگرانی همیشگی بوده است و مانع توانایی دولت افغانستان برای رسیدگی مناسب به اتهامات و محاکمه زندانیان بوده است.⁴⁶ جمع آوری معلومات یک مشکل بزرگ در افغانستان است. هر چند، مستند بودن و دیگر مشکلات مربوط به رسیدگی عادلانه که در زمینه توقیف خانه پروان بوجود آمده است، اهمیت دشواری حرکت با رژیم توقیف نظامی (که غالباً بر استخبارات،

⁴¹ . مصاحبه های بنیاد جامعه باز با مسئولین، واشنگتن دی سی، اپریل 2012

⁴² . از 12 اگست، از 2573 دوسیه بررسی شده توسط کمیته فنی، 1621 به مرکز قضایی پروان راجع شده است.

مصاحبه با جنرال فاروق، کابل، افغانستان، 13 اگست 2012

⁴³ . مصاحبه با منبع، 27 می 2012

⁴⁴ . مصاحبه با منبع، 27 می 2012 و 9 جون 2012

⁴⁵ . مصاحبه با منبع، 27 می 2012

⁴⁶ . توقیف و محروم شدن از روند رسیدگی مناسب، *Human Rights First*, May 2011

. See <http://www.humanrightsfirst.org/wp-content/uploads/pdf/Detained-Denied-in-Afghanistan.pdf>
also Jonathan Horowitz, "Better Evidence Will Lead To More Justice In Afghanistan," *Huffington Post*,
October 7, 2009. http://www.huffingtonpost.com/jonathan-horowitz/better-evidence-will-lead_b_312193.html/.

معلومات دسته بندی شده (سری)، شایعات، و دیگر اشکال اسناد غیر قابل پذیرش در محکمه متکی است) به سمت توقیف یا تعقیب جزایی را برجسته میکند.⁴⁷

همانطور که در فوق ذکر شد، در حدود دو سوم دوسیه ها برای تعقیب جزایی به مرکز قضایی پروان رفته اند، چیزی بسیار بیشتر از دوسیه هایی که ایالات متحده به این مرکز راجع ساخته است.⁴⁸ چنین حجم وسیعی موجب تراکم بیش از حد دوسیه ها در مرکز قضایی پروان شده است. توقیف طولانی مدت و تاخیر در حال حاضر یک مسئله جدی در مرکز قضایی پروان است؛ محاکمه برخی از زندانیان ماه ها پس از انتقال صورت گرفته و دیگران باید سال ها صبر کنند.

مسئله توقیف طولانی مدت پیش از محاکمه در سراسر نظام قضایی افغانستان یک مشکل جدی است. اگرچه ارجاع زندانیان به سیستم عدالت جزایی باید حقوق بیشتری برای زندانیان فراهم کند، در عمل تعداد بسیاری هنوز با توقیف طولانی مدت، عدم دسترسی به وکیل، محاکمه غیر عادلانه، و دیگر مشکلات مواجه هستند که مشابه با زندانیانی است که محکوم به حبس شده اند.⁴⁹ با توجه به وجود مشکلات در مرکز قضایی پروان، ارجاع برای تعقیب جزایی به هیچ وجه یک راه حل ساده برای مشکل محافظت از حقوق زندانیان مربوط به درگیری مسلحانه نمی باشد.

12. هیئت های بررسی افغانی: رسیدگی مناسب در توقیف

دوسیه هایی که از کمیته فنی به مرکز قضایی پروان برای تعقیب جزایی راجع نمیشوند، به یک هیات بررسی افغانی فرستاده میشوند تا معین گردد که آیا فرد باید بر اساس شیوه توقیف افغانستان همچنان در حبس بماند یا خیر.⁵⁰

⁴⁷ "Detained and Due Process Denied", *Human Rights First*. <http://www.humanrightsfirst.org/wp-content/uploads/pdf/Detained-Denied-in-Afghanistan.pdf/>. See also Jonathan Horowitz, "Better Evidence Will Lead To More Justice In Afghanistan," *Huffington Post*, October 7, 2009. See also http://www.huffingtonpost.com/jonathan-horowitz/better-evidence-will-lead_b_312193.html. "Letter to President Obama: End Detention Without Trial and Close Guantanamo" *Human Rights Watch*, January 10, 2012. <http://www.hrw.org/news/2012/01/10/letter-president-obama-end-detention-without-trial-and-close-guantanamo>; <http://www.hrw.org/news/2012/05/09/justice-trial/>. See also "No real justice in Guantanamo" *Human Rights Watch*, January 19, 2012. <http://www.hrw.org/news/2012/04/19/no-real-justice-guantanamo/>;

⁴⁸ مصاحبه با مسئولین امریکایی جنوری 2012؛ مصاحبه تلفنی با مسئول امریکایی، 22 می 2012.

⁴⁹ شکنجه، انتقال، و محروم شدن از رسیدگی عادلانه: برخورد با زندانیان درگیری های مسلحانه در افغانستان، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان/بنیاد جامعه باز، 17 مارچ 2012. <http://www.soros.org/sites/default/files/conflict-related-detainees-afghanistan-20120319.pdf>

ماموریت مساعدت ملل متحد در افغانستان، برخورد با زندانیان درگیری مسلحانه در توقیف افغان ها، اکتوبر 2012 http://unama.unmissions.org/Portals/UNAMA/Documents/October10_%202011_UNAMA_Detentio http://unama.unmissions.org/Portals/UNAMA/Documents/October10_%202011_UNAMA_Detentio /; "Arbitrary Detention in Afghanistan: A Call for Action Full-Report ENG.pdf

n", Vol. II, UNAMA, January 2009; United States Assistance Mission in Afghanistan, *Arbitrary Detention in Afghanistan: A Call for Action*, Vol. I, UNAMA, January 2009. http://www.ohchr.org/Documents/Countries/ADVC_Vol_I_UNAMA.pdf/.

⁵⁰ طرز العمل انتقال در این مورد به "یک مورد بی طرف" اشاره میکند، و دولت های افغانستان و امریکا بوردها را "بوردهای بررسی بی طرف" میدانند.

اخيراً، سه هیئت بررسی فعال بوده است (که A، B، و C نام دارند). هر یک از این هیات‌ها متشکل از سه مسئول افغان است که از وزارت‌های دفاع، داخله و ریاست امنیت ملی می‌باشند.⁵¹ وقتی یک دوسیه برای بررسی از کمیته فنی به هیات بررسی فرستاده میشود، هیات ابتدا بررسی میکند که آیا زندانی معیارهای ادامه توقیف که در ماده 4.1 (h) طرز العمل انتقال ذکر شده است، تکمیل میکند یا خیر. تصمیم با اکثریت آرا و بر اساس اهمیت اسناد اتخاذ میگردد. اگر هیئت بررسی دریابد که زندانی معیارهای توقیف را تکمیل میکند، سپس با ملاحظه ظرفیت زندانی برای اصلاح و الحاق مجدد، در مورد ادامه توقیف تصمیم میگیرد.⁵² در این صورت، زندانی بدون اتهام یا محاکمه در توقیف خانه پروان میماند. در صورتیکه هیات بررسی تعیین کند که ادامه توقیف بر اساس رژیم توقیف لازم نیست، ممکن است دوسیه به مرکز قضایی پروان راجع شده یا آزادی زندانی توصیه شود.

نگرانی‌ها در مورد نبود روند مناسب در سیستم هیئت بررسی افغانی عمدتاً مشابه با مسائلی است که در هیات بررسی توقیف امریکا وجود داشته و از فراهم آوری حداقل محافظت‌های طرز العملی بر اساس قوانین بشردوستانه بین المللی و حقوق بشر برخوردار نیست، مخصوصاً نبود معیارهای روشن توقیف، نبود اسناد یا اتکای بیش از حد بر اسناد سری که در اختیار زندانی قرار نمیگیرد و همچنین عدم دسترسی به وکیل مستقل قانونی.⁵³

13. روشن نبودن معیارهای استفاده شده توسط هیات بررسی افغانی

معیارهای بکار رفته برای تعیین اینکه یک زندانی باید توقیف گردد یا خیر، مبهم است. همانطور که در فوق ذکر شد، ابهام قابل توجهی در مورد معنای "عضو" و "حمایت بنیادی" منحصراً عناصر معیاری توقیف وجود دارد. بدون یک رهنمود روشن دامنه تفسیر وسیع میگردد، مخصوصاً وقتی که اسناد کافی وجود ندارد. در مورد اینکه چه رفتاری واجد معیارهای توقیف می‌باشد، نیز ابهام و خود داوری وجود دارد.

یک مسئول ارشد افغان اظهار داشت که در تعیین اینکه یک زندانی واجد معیارهای لازم برای توقیف می‌باشد یا خیر، هیئت بررسی همچنین "تحلیل میکند که وی عضو کدام گروه بوده است و سابقه گروه را نیز بررسی میکند"، مشخص میکند که برخی گروه‌ها از نظر "ایدئولوژیکی مخالف" دولت هستند، در حالیکه برخی دیگر "زیاد جدی نیستند" یا "ضد دولت" هستند اما اقدامی نمی‌کنند.⁵⁴ روشن نیست که آیا دولت در مورد گروه مشخص موضع ثابت و رسمی منحصراً یک تهدید امنیتی دارد تا بر اساس آن معیارهای توقیف مشخص گردد. با توجه به تنوع گروه‌های مخالف دولت و همچنین تفاوت دیدگاه‌های افغان‌ها در مورد تهدید واقعی به عمل آمده توسط این گروه‌ها، ارزیابی‌های هیات بررسی ممکن است در عمل متناقض و تابع میزان قابل توجهی از خود داوری باشد.

⁵¹ ماده (e) 4.1.

⁵² طرز العمل انتقال، ماده (i) 4.1.

⁵³ . توقیف شده و محروم از رسیدگی مناسب: چگونه توقیف امریکایی را مطابق با قانون بسازیم، *Rights First, May*، 2011 برای عناوین حداقل حقوق طرز العملی بر اساس قوانین بشردوستانه بین المللی و حقوق بشر برای کسانی که در توقیف اداری نگهداری میشوند به این منابع مراجعه کنید: Jelena Pejic, "Procedural Principles and Safeguards for Internment" and "Administrative Detention in Armed Conflict and other Situations of Violence," ICRC, June 2005. http://www.icrc.org/eng/assets/files/other/irrc_858_pejic.pdf. See also Rachel Reid: "Are the U.S. Detainee Review Boards for suspected Afghan insurgents fair? Ask Mullah Tractor," *LA Times*, October 19, 2010. <http://www.hrw.org/news/2010/10/19/hidden-justice/>. Daphne Eviatar: "Justice remains elusive for many at U.S. prison in Afghanistan." *Huffington Post*, February 13, 2011. http://www.huffingtonpost.com/daphne-eviatar/justice-remains-elusive-f_b_822669.html/.

⁵⁴ . مصاحبه با مسئول دولت افغانستان، کابل، 2 جون 2012.

طرز العمل انتقال همچنین در فراهم آوری رهنمود مشخص در مورد انواع اسناد یا معلوماتی که هیئت بررسی میتواند در تعیین تداوم توقیف افراد در نظر بگیرد، ناکام است. به نظر جنرال فاروق، هیئت بررسی میتواند بر هر یک از چهار منبع معلوماتی ذیل بر علاوه استخبارات افغانی و امریکایی در مورد زندانی تکیه کند:

- معلومات سران قبایل یا دیگر افراد متنفذ اجتماعی از ساحه زندگی زندانی
- معلومات از ارگان های حکومت محلی در مورد زندانی
- معلومات استخباراتی از دیگر زندانی ها؛ و
- نظرات "افراد آگاه و مسلکی" که برای تغییر رفتار با زندانیان صحبت میکنند.

جنرال فاروق اظهار داشت که احتمال اینکه هیئت بررسی واقعاً با اعضای اجتماع زندانی مشورت کند کم است و یک دوسیه به ندرت نیازمند چنین تحقیق یا بازپرسی جدی می باشد. با توجه به نبود اسناد در دوسیه بسیاری از زندانی ها که توسط ایالات متحده ارائه شده است، معلومات واقعی که توسط هیئت بررسی ملاحظه میگردد، بیشتر اسناد سری است که خود زندانی هیچگاه آن را نمی بیند. در چنین شرایطی، روشن نیست که زندانیان در حقیقت به فرصتی برای اعتراض به دلایل توقیف شان که خواسته قوانین بین المللی است، دست پیدا کنند یا خیر.

مشکل اساسی دیگر نبود مواد مشخص در طرز العمل انتقال یا هر دستور العمل دیگری که متعاقباً صادر شده، در مورد منع استفاده از اسناد یا معلومات بدست آمده از طریق شکنجه می باشد. در حالیکه بر اساس قانون جزای افغانستان، استفاده از این اسناد به صراحت منع شده، منع استفاده از اینگونه اسناد در بررسی هیات بررسی برای محافظت از حقوق زندانیان بسیار مهم است.

14. مساعدت حقوقی ناکافی برای زندانیان در جریان کار هیئت بررسی

بر اساس طرز العمل انتقال، زندانیان مستحق برخورداری از مساعدت توسط یک "نماینده شخصی و در صورت امکان حمایت قانونی می باشند"⁵⁵ هر چند، در عمل، زندانیان مستحق انتخاب وکیل قانونی مستقل ملکی نمی باشند و برای آنها وکیل نظامی مقرر میگردد.⁵⁶ طبق اظهار جنرال فاروق، این یک محدودیت بزرگ برای اعتراض زندانی به دلایل توقیف می باشد، زیرا "ما نمیخواهیم که دیگران به اسناد سری ما دسترسی داشته باشند". او گفت، "ما میتوانیم به افسران نظامی حقوقی اعتماد کرده و تمامی معلومات را در اختیارش بگذاریم"، وی اضافه کرد که "این افسران میتوانند [معلومات سری] را بخوانند و از زندانی دفاع کنند"⁵⁷ جنرال فاروق در مورد مسئله بی طرفی به دلیل استفاده از وکلای نظامی به جای وکیل مستقل نگران نبود و معتقد بود که افسران نظامی قسم یاد کرده اند که از زندانی دفاع کنند نه از دولت". یک عضو کمیته فنی گفت، "در آغاز روند، زندانیان به وکلای مدافع شان اعتماد نداشتند، اما در حال حاضر اعتماد دارند."

به هر حال، استفاده از وکلای نظامی به جای وکلای مستقل خارجی، نگرانی هایی را در مورد بی طرفی این نمایندگی و اعتماد زندانیان به وکیل شان و کار مشترک برای اعتراض به توقیف شان بوجود می آورد. استفاده از "نماینده شخصی نظامی" در هیئت های بررسی توقیف ایالات متحده به جای وکیل مستقل انتخابی در معرض انتقادات مشابه ناظرین خارجی به دلیل ناکامی در نمایندگی از زندانیان بوده است.⁵⁸

⁵⁵ طرز العمل انتقال، ماده (f) (1) 4

⁵⁶ مصاحبه با جنرال فاروق، کابل، 29 می 2012

⁵⁷ همان

⁵⁸ راشل رید: آیا بوردهای بررسی توقیف امریکا برای مظنون های شورشی در افغانستان عادلانه است؟ Ask Mullah

Tractor," LA Times, October 19, 2010. <http://www.hrw.org/news/2010/10/19/hidden-justice/>. See also

Daphne Eviatar: "Justice remains elusive for many at U.S. prison in Afghanistan." *Huffington Post*,

February 13, 2011. http://www.huffingtonpost.com/daphne-eviatar/justice-remains-elusive-f_b_822669.html/.

صرفنظر از پرسش در مورد استقلال یا بی طرفی نماینده قانونی زندانی، پرسش های اصلی در مورد کیفیت نمایندگی توسط وکلای نظامی افغان مطرح میشود. اگر چه طرز العمل انتقال به زندانی "فرصت ارائه اسناد و احضار شهود در صورت امکان را" میدهد، روشن نیست که آیا وکلا برای شناسایی و احضار شهود یا جمع آوری اسناد تلاش میکنند یا خیر، و حتی در صورت شناسایی شهود، دولت افغانستان چگونه از سفر و شهادت شهود در توقیف خانه پروان اطمینان حاصل میکند.

15. عدم وضاحت در مورد مدت توقیف

یکی از خلاء های مهم در شیوه توقیف تهیه شده توسط دولت افغانستان این است که هیچ ماده ای مشخص نکرده است که دولت برای چه مدتی از صلاحیت توقیف افراد به شکل اداری برخوردار است. همانطور که قبلاً ذکر شد، به نظر میرسد که ایالات متحده در صدد ادامه توقیف بعد از دوره انتقال است، که دلیل اصلی برای ایجاد مرجع توقیف افغانی می باشد. طرز العمل انتقال، حاوی عباراتی است که صلاحیت توقیف را به پروتوکل الحاقی II پیوند میدهد که میتواند بیانگر وجود مرجع توقیف فقط به دلایل ضروری امنیتی و حداکثر تا زمان ختم مخاصمه همانطور که در قوانین بین المللی آمده است، باشد. هر چند، طرز العمل انتقال حاوی هیچ ماده صریحی که وجود چنین رژیم را به دلایل ضروری امنیتی یا "مدت مخاصمه" پیوند دهد یا هیچ ماده ای که رهنمودها یا معیارهای مشخص تری برای تعیین اینکه مخاصمه چی زمانی خاتمه می یابد، نمی باشد.

مسئولین افغان در مورد مدت توقیف زندانیان منتقل شده پاسخ های متناقض داشتند. جنرال فاروق و یک مسئول عالیرتبه افغان که در این روند دخیل بودند، اظهار داشتند که توقیف میتواند تا زمان ختم مخاصمه ادامه داشته باشد. یک مسئول دیگر افغان به کنوانسیون های جنوا اشاره کرد که توقیف مردان، زنان و کودکان را تا ختم درگیری مجاز میدانند، اما مطمئن بود که در مورد افغانستان عملی نمی باشد، "افغانستان برای 34 سال درگیر جنگ بوده، چه کسی میداند که این جنگ چقدر ادامه می یابد؟"⁵⁹ یک مسئول عالیرتبه دیگر افغان گفت که توقیف اداری فقط تا زمان ختم مهلت شش ماهه در تفاهم نامه توقیف ادامه خواهد یافت و پس از آن هیچ توقیف اداری در افغانستان مجاز نبوده و تمامی توقیف شده گان آزاد خواهند شد.

نبود پاسخ قطعی و روشن به این پرسش ها شدیداً خطر اینکه صلاحیت توقیف مورد سوء استفاده قرار گرفته و زندانیان در توقیف نامعلوم و طولانی مدت قرار گیرند، را افزایش میدهد.

16. بررسی توسط کمیسیون و مشورت با ایالات متحده

هیئت های بررسی افغان تصمیم نهایی در مورد آزادی زندانیان را نمی گیرند، زیرا زندانیانی که آزادی شان توصیه میگردد نیز تابع دو روند بررسی دیگر هستند که به درستی تعریف نشده اند. وقتی هیات بررسی آزادی یک زندانی را توصیه میکند، این تصمیم باید به تائید یک "کمیسیون" از سیاست مداران ارشد افغان برسد، این نکته نه در تفاهم نامه توقیف و نه در طرز العمل انتقال ذکر شده است. این تصمیم نیز تابع "مشورت" با ایالات متحده از طریق کمیته دوجانبه افغانی-امریکایی در مورد توقیف است که بر اساس تفاهم نامه توقیف ایجاد شده است.

17. بررسی کمیسیون در مورد توصیه های آزادی مورد بررسی

بررسی توسط کمیسیون نه در تفاهم نامه و نه در طرز العمل انتقال ذکر شده است. ماده (j) 4.1 طرز العمل انتقال بیان میدارد که وزارت دفاع باید در صورتیکه هیات بررسی دریافته که شرایط برای توقیف وجود ندارد، دستور آزادی بدهد، اما در

⁵⁹. مصاحبه با منبع، 28 می 2012

واقعیت آنها نمیتواند دستور آزادی بدهد، بلکه توصیه به آزادی میکنند که تابع تائید یا رد توسط کمیسیون می باشد.⁶⁰ قابل توجه این است که، قدرت کمیسیون برای لغو نظر هیات بررسی مشابه با سیستم ایجاد شده توسط ایالات متحده است که در آن هیات های بررسی توقیف ایالات متحده صرف آزادی یک زندانی را توصیه میکنند و تصمیم نهایی توسط فرمانده گروه کاری 435 یا مسئولین عالیرتبه تر وزارت دفاع امریکا اتخاذ میگردد.

روند تصمیم گیری کمیسیون کاملاً غیر شفاف است. روشن نیست که معیارهای تصمیم کمیسیون چیست، کدام معیار بررسی اعمال میگردد، و چگونه از تصمیم هیات بررسی تبعیت میشود. یک مسئول افغان این روند را مثل یک "بررسی" از بررسی تصمیم هیات تشریح کرد که در آن کمیسیون میتواند از زندانی بخواهد که حضور یافته و به سوالات پاسخ دهد. اگر چه، زندانی مستحق مساعدت هیچ مدافعی نمی باشد به دلیل اینکه کمیسیون "محکمه نیست".⁶¹ وقتی در مورد چگونگی تائید یا رد توصیه هیات توسط کمیسیون پرسیده شد، این مسئول صرفاً گفت، "ستره محکمه، سارنوالی، [و دیگران در کمیسیون] مقامات عالی کشور و کاملاً آگاه هستند".⁶²

جنرال فاروق اظهار داشت که کمیسیون میتواند تحقیق خود را انجام دهد، اما اعضا نیازمند بررسی اسناد بررسی شده توسط بورد بررسی نیستند، بلکه وزیر دفاع که رئیس کمیسیون است میتواند با دیگر منابع استخباراتی مشوره کند. طبق اظهارات جنرال فاروق، کمیسیون عموماً تصمیمات را بدون حضور یا نمایندگی از زندانی اتخاذ میکند. در برخی شرایط استثنائی، ممکن است از زندانی خواسته شود تا در کمیسیون حاضر شود. هر چند، زندانی مستحق مساعدت یا وکیل قانونی یا شخصی نمی باشد. بر علاوه، اگر کمیسیون از آزادی فرد اجتناب ورزد، دلیلی مکتوب مبنی بر تصمیمش ارائه نمیکند.⁶³

آزادی زندانیانی که در توقیف خانه پروان نگهداری میشوند، در سطح وسیعی منحصت یک وسیله چانه زنی در مذاکرات با طالبان استفاده میشود.⁶⁴ با توجه به سردرگمی و نبود وضاحت در مراحل مختلف انتقال توقیف خانه، امکان دخالت های سیاسی متعدد وجود دارد. هر چند، نبود مقررات یا شفافیت در نقش کمیسیون در تصمیم گیری مبنی بر آزادی توقیف شده گان میتواند آسیب پذیرترین بخش این سیستم باشد و آنرا در معرض تصمیم گیری خودسرانه و رقابت های سیاسی قرار دهد.

شکریه بارکزی، عضو پارلمان هشدار داد که اگر 3000 زندانی منحصت گنج برای منفعت سیاسی قلمداد شوند، آنها نیکه تابع این روند هستند هیچ حقی نخواهند داشت.⁶⁵ یک مکانیزم نظارت یا شکایت برای هیات های بررسی یا برای کل روند انتقال زندانیان، میتواند باعث بهبود امانت داری هیات های بررسی و آزادی بر اساس رژیم توقیف گردد. کمیسیون تا کنون فاقد این مکانیزم می باشد.

⁶⁰ . زندانی باید به دستور وزارت دفاع جمهوری اسلامی افغانستان آزاد گردد، [تاکید اضافه شده است] در صورتیکه توسط بورد معین گردد که زندانی واجد معیارها برای توقیف که در فقره (h) این ماده ذکر شده است نمی باشد، و در مطابقت با تفاهم نامه بین ایالات متحده و افغانستان، به نظر میرسد ارجاع به تفاهم نامه ارجاع به ماده 9 تفاهم نامه توقیف است که از مقامات افغانستان میخواهد قبل از آزادی هر زندانی منتقل شده با ایالات متحده مشورت کرده و توصیه امریکا برای باقی ماندن فرد در توقیف را در نظر بگیرد.

⁶¹ . مصاحبه با مسئول دولت افغانستان، 28 می 2012

⁶² . مصاحبه با مسئول دولت افغانستان، کابل 28 می 2012

⁶³ . مصاحبه با جنرال فاروق، کابل 29 می 2012

⁶⁴ . بنا بر گزارش، ایالات متحده زندانی های مهم را در بدل پیمان صلح ازاد میکند. CBSNews. CBS Interactive, 07 May 2012. Web. 30 May 2012. <http://www.cbsnews.com/8301-502223_162-57428814/u.s-reportedly-releasing-high-level-detainees-in-exchange-for-pledges-of-peace/>,"Afghanistan: Karzai and the Taliban in a Tizzy Over News of Secret Peace Talks." The Daily Beast. Newsweek/Daily Beast, 10 Jan. 2012. Web. 30 Jan. 2012. <<http://www.thedailybeast.com/articles/2012/01/10/afghanistan-karzai-and-the-taliban-in-a-tizzy-over-news-of-secret-peace-talks.html>>.

⁶⁵ . مصاحبه با شکریه بارکزی، نماینده پارلمان، کابل 3 جون 2012

18. مشورت با ایالات متحده قبل از آزادی لازم است

مرحله نهایی بررسی برای تمامی زندانیان منتقل شده که دولت افغانستان تصمیم به آزادی آنها را دارد، چه از طریق هیات های بررسی یا مرکز قضایی در پروان مورد ملاحظه کمیته دو جانبه و مشترک افغانستان - ایالات متحده قرار می گیرد. این مشورت ها بر اساس تفاهم نامه توقیف ضروری پنداشته شده و متذکر میشود که با ایالات متحده باید مشورت صورت گیرد و نظر امریکا قبل از رهایی زندانی گرفته شود.

ماده 9 تفاهم نامه بیان میدارد: "افغانستان تائید میکند که قبل از آزادی، از جمله آزادی قبل از کیفر زندانی منتقل شده، باید با ایالات متحده مشورت کند، و اگر ایالات متحده ارزیابی خود را مبنی بر لزوم تداوم توقیف زندانی و جلوگیری از مشارکت یا تسهیل فعالیت تروریستی ارائه کند، افغانستان این ارزیابی را با نظر مساعد ملاحظه خواهد کرد.

نظر مساعد چه معنایی برای افغانستان دارد و از طرف دیگر، میزان کنترل ایالات متحده بر آزادی زندانی روشن نیست. مسئولین امریکایی قبلاً شرح داده بودند که روند مشورت یک مکانیزم کلیدی دوگانه است و به طور ضمنی فهمانده بودند که ایالات متحده یک قدرت وتوی غیر رسمی در مورد آزادی زندانیان دارد.⁶⁶ جنرال فاروق این توصیف را مورد تردید قرار میدهد و معتقد است که روند بیشتر بر مبنای همکاری و اجماع است.

طبق اظهارات دولت افغانستان، از 14 اگست 2012، کمیته مشترک دوسیه 24 زندانی را بررسی و توصیه آزادی آنها را کرده است. از این تعداد، 18 مورد تائید و 6 دوسیه برای تحقیقات بیشتر به ریاست امنیت ملی راجع شده است.

19. سرنوشت نامعلوم اتباع زندانی کشور های سوم

در تفاهم نامه توقیف به اتباع کشور ثالث پرداخته نشده است. اگرچه در تفاهمنامه چنین آمده است که، "ایالات متحده امریکا تاسیسات توقیف را در افغانستان به کنترل افغان ها ارائه می کند." اما بنظر میرسد که ایالات متحده این زندانی ها را بعد از 9 سپتمبر سال 2012 که موعد تعیین شده برای تکمیل روند انتقال زندانی ها میباشد، نگهداری خواهد نمود. بخصوص با توجه به پیشرفت های اندک که در زمینه انتقال، بازگشتاندن و اسکان مجدد این زندانی ها صورت گرفته است. مشاور امنیت ملی افغانستان، آقای داکتر رنگین اسپنٹا میگوید که حکومت افغانستان برای امریکا دو گزینه داده است، "در میان مدت نیرو های ایالات متحده میتوانند زندانی های اتباع کشور های سوم را به مسئولین افغان واگذار نمایند و اما با ایشان مطابق سیستم قضایی افغانستان برخورد خواهیم کرد. گزینه دوم این است که ایالات متحده امریکا این زندانی ها را به بیرون از افغانستان انتقال دهد. اما ما نمیتوانیم برای متحدین و دوستان خود اجازه بدهیم تا مراکز توقیف در خاک افغانستان داشته باشند".⁶⁷

⁶⁶ جلسه تشریحی با مسئولین ایالات متحده، 9 مارچ 2012. همچنین به "زندانیان به افغان ها داده شدند اما دور از دسترس امریکایی ها نیستند، مراجعه کنید، نیویارک تایمز، 31 می 2012
<http://www.nytimes.com/2012/05/31/world/asia/in-afghanistan-as-bagram-detainees-are-transferred-united-states-keeps-its-grip.html?pagewanted=all>

⁶⁷ نگاه اداره به عودت به وطن زندانیان غیر افغان در زندان تحت اداره امریکا. واشنگتن پست، 25 جنوری 2012، وب 30 اگست 2012
[http://www.washingtonpost.com/world/national-security/administration-looking-into-repatriating-non-afghan-detainees-at-us-run-prison/2012/01/23/gIQAzsvsLQ_story.html/...](http://www.washingtonpost.com/world/national-security/administration-looking-into-repatriating-non-afghan-detainees-at-us-run-prison/2012/01/23/gIQAzsvsLQ_story.html/)

در تفاهم نامه توقیف به اتباع کشور ثالث پرداخته نشده است. مصاحبه ها با مسئولین افغان نشان میدهد که دولت افغانستان در حال حاضر انتظار ندارد که مسئولیت این زندانیان را در توقیف خانه پروان به عهده گیرد. اگرچه، تفاهم نامه توقیف بیان میدارد که ایالات متحده تاسیسات توقیف ایالات متحده در افغانستان را به افغان ها واگذار میکند و به نظر میرسد که ایالات متحده همچنان اتباع کشور ثالث را پس از 9 سپتمبر 2012 در توقیف خانه پروان نگه خواهد داشت. همانطور که در فوق بحث شد، ظاهراً ایالات متحده نگهداری افراد در بخش امریکایی توقیف خانه پروان را ادامه خواهد داد.

در حالیکه احتمال به عهده گرفتن مسئولیت اتباع کشور ثالث توسط افغانستان کم است، عودت یا اسکان مجدد گزینه های احتمالی برای این زندانیان در حال حاضر می باشد، گرچه با توجه به نقش بعضی از کشورهای دخیل از جمله یمن و پاکستان، یک روند پیچیده سیاسی پیش روست، مخصوصاً اگر ایالات متحده الزامات بین المللی عدم استرداد را مراعات کند (عدم انتقال زندانیان به کشورهای که خطر شکنجه در آنها وجود دارد). برخی از اتباع کشور ثالث توسط هیئات های بررسی توقیف ایالات متحده توصیه به آزادی شده اند، یا به این دلیل که مبنایی برای توقیف شان وجود نداشته یا اینکه دیگر تهدید به حساب نمی آیند. با این وجود، آنها در توقیف خانه پروان در انتظار عودت یا موافقت در مذاکره با دیگر کشورها برای اسکان مجدد می باشند.⁶⁸

ایالات متحده ادعا میکند که این مذاکرات در حال انجام است و متمرکز بر تضمین های امنیتی و برخورد انسانی در کشور های متبوع شان می باشد.⁶⁹ ایالات متحده باید همچنین رضایت دولت افغانستان را به منظور تامین ویژه خروج برای زندانیان قبل از عودت یا اسکان مجدد در کشور ثالث بدست آورد.

بنیاد جامعه باز دریافته است که ایالات متحده و دیگر کشورها مثل پاکستان پیشرفت محدودی در مذاکرات و پالیسی های روشن در مورد مسائل مهم مثل ضمانت امنیتی و تضمین برخورد انسانی داشته اند. این حقیقت که بسیاری از اتباع پاکستان پس از سال ها توقیف هنوز در انتظار تائید ملیت شان می باشند، بیانگر این است که مذاکرات در مورد آنها تا چه حد پیشرفت کرده است.⁷⁰

به باور سارا بلال مدیر پروژه عدالت پاکستان که از چندین زندانی پاکستانی نمایندگی میکند، "پاکستان و ایالات متحده سالها برای حل و فصل این قضایا وقت داشته اند. با این وجود، این افراد هنوز در توقیف هستند و هنوز مسائل بسیار ابتدایی حل نشده است." "زندانیان و بسیاری از خانواده های آنان غالباً اقداماتی مثل انتقال را علامت آزادی قریب الوقوع شان میدانند، در حالیکه واقعیت بسیار پیچیده است. ممکن است مشکلاتی وجود داشته باشد، اما پس از این مدت طولانی، امریکا و پاکستان باید یک پلان و پالیسی روشن برای حل و فصل این قضایا بدون تاخیر طرح کرده و زندانیان و خانواده هایشان را از وضعیت و نتایج احتمالی قضایا آگاه کنند."⁷¹

این مسائل حل نشده صرفاً به جمعیت موجود زندانیان تابع کشور ثالث مربوط نمی شود. همانطور که قبلاً ذکر شد، ایالات متحده همچنان به عملیات های توقیف ادامه میدهد و احتمالاً تعداد این زندانیان بیشتر خواهد شد. احتمال دارد حداقل بعضی از اتباع کشور ثالث به بخش امریکایی توقیف خانه پروان منتقل شود و این کار پایان توقیف و کنترل بر تاسیسات توقیف در افغانستان توسط امریکا را مشکل خواهد ساخت.

⁶⁸ . زندانیان در آستانه آزادی اما همچنان در بگرام، Dawn, April 6, 2012.

<http://dawn.com/2011/04/06/detainees-okd-for-release-still-held-at-bagram/>.

⁶⁹ . مصاحبه ها با مسئولین امریکایی، واشنگتن پست 23 جنوری 2012 را هم ببینید

http://www.washingtonpost.com/world/national-security/administration-looking-into-repatriating-non-afghan-detainees-at-us-run-prison/2012/01/23/gIQAzsvsLQ_story.html

⁷⁰ . مصاحبه ها با سارا بلال، Interviews with various government officials, JPP, Lahore, Pakistan, August 21, 2012. <http://tribune.com.pk/story/385319/lhc-directs-mofa-to-confirm-nationalities-of-pakistani-detainees-in-bagram/>

⁷¹ . مصاحبه بنیاد جامعه باز با سارا بلال، JPP, Lahore, August 21, 2012.

20. فقدان برنامه نظارتی توقیف شدگان توسط امریکا

ایالات متحده همچنان تنها کشور عضو ناتو در افغانستان است که سیستمی برای نظارت بر برخورد و شرایط حبس زندانیان منتقل شده به افغان ها ندارد.⁷² گرچه خطر سوء رفتار در توقیف خانه پروان نسبتاً پایین است، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، بنیاد جامعه باز، و سازمان ملل متحد شکنجه و بدرفتاری گسترده زندانیان امنیتی تحت کنترل افغان ها را در موقعیت های مختلف در سراسر کشور مستند کرده است.⁷³

با توجه به چنین یافته ها و گسترش بدرفتاری با زندانیان، مخصوصاً زندانیان امنیتی تحت کنترل افغان ها، زندانیان منتقل شده به افغان ها در توقیف خانه پروان هنوز با خطر بدرفتاری، مخصوصاً وقتی که حضور امریکا کاهش یابد، مواجه هستند. خطر شکنجه یا بدرفتاری برای زندانیانی که به مرکز قضایی پروان منتقل شده اند، پس از محکومیت و انتقال به زندان های ولایتی بیشتر است. ایالات متحده وظیفه قانونی دارد تا فردی را که در معرض خطر شکنجه است، منتقل نکند.⁷⁴

⁷² بر اساس قوانین بین المللی دولت ها نباید زندانیان را به مراجعی تحویل دهند که خطر شکنجه برای آنها را به همراه دارد. نظارت منجبت یک ابزار بازدارنده مفید اما نه کافی است. برای معلومات بیشتر در مورد استفاده و تاثیر نظارت: *AHRC and Open Society Foundations, "Torture, Transfers, and Denial of Due Process: The Treatment of Conflict-Related Detainees in Afghanistan,"* March 2012.

<http://www.soros.org/reports/torture-transfers-and-denial-due-process-treatment-conflict-related-detainees-afghanistan/>.

⁷³ AIHRC and Open Society Foundations, *ibid.* UNAMA, *Treatment of Conflict-Related Detainees in Afghan Custody*, October 2011.

[http://unama.unmissions.org/Portals/UNAMA/Documents/October10 %202011 UNAMA Detention Full-Report ENG.pdf/](http://unama.unmissions.org/Portals/UNAMA/Documents/October10%202011%20UNAMA%20Detention%20Full-Report%20ENG.pdf).

⁷⁴ ماده 3 در کنوانسیون منع شکنجه دولت ها را موظف میکند تا فرد را به کشور دیگری که دلایل موجه برای خطر شکنجه وجود دارد منتقل نکنند. کنوانسیون منع شکنجه و دیگر مجازات های ظالمانه، تحقیر آمیز و غیر انسانی در 10 دسامبر 1984 (19 قوس 1363) وضع شد. G.A. res. 39/46, annex, 39 U.N. GAOR Supp. (No. 51) at 197, U.N. Doc. A/39/51 (1984), entered into force June 26, 1987 (5 Saratan 1366), art. 3.

<http://www2.ohchr.org/english/law/cat.htm> اصل عدم انتقال به دلیل ترس از شکنجه یک اصل عمومی از قوانین بین المللی است که مبنای آن در قانون حقوق بشر بین المللی، قانون پناهندگان، و قانون بشردوستانه بین المللی است به این منابع مراجعه شود: *Chahal v. United Kingdom*, App. No. 70/1995/576/662, 30 Eur. Ct. H.R. ¶ 74 (1996); *Queen in re: Maya Evans v. Sec'y of State for Defence*, [2010] EWHC 1445 (Q.B.)(U.K.); Sir Elihu Lauterpacht and Daniel Bethlehem, "The Scope and Content of the Principle of Non-refoulement: Opinion," in Erika Feller, Volker Turk and Frances Nicholson (eds.), *Refugee Protection in International Law: UNHCR's Global Consultations on International Protection*, Cambridge, UK: Cambridge University Press (2003), www.unhcr.org/publ/PUBL/419c75ce4.pdf; Nigel Rodley, *Treatment of Prisoners under International Law*, Oxford: Oxford University Press (2009), p. 172; Cordula Drogue, "Transfer of Detainees: Legal Framework, Non-Refoulement, and Contemporary Challenges," *International Review of the Red Cross*, Vol. 90 No. 871, September 2008 (Mizan 1387); Emanuela-Chiara Gillard, "There's No Place Like Home: States' Obligations in Relation to Transfers of Persons," *International Review of the Red Cross*, Vol. 90, No. 871, September 2008 (Sunbola 1387). <http://www.icrc.org/eng/assets/files/other/irrc-871-gillard.pdf>; See also Center for Human Rights and Global Justice, New York University Law School,

بدون هر گونه مکانیزم ردیابی یا نظارت بر زندانیان منتقل شده، ایالات متحده قادر به بررسی وظیفه عدم انتقال به خاطر تهدید شکنجه احتمالی و فرصت فراهم آوری یک مکانیزم نهادی که مانع بدرفتاری میشود، نخواهد بود. این نظارت برای حصول اطمینان از اینکه زندانیان تابع کشور ثالث پس از انتقال به کشورشان با خطر شکنجه مواجه نمیشوند، مفید است. هرچند، تذکر این نکته مهم است که در حالیکه نظارت پس از انتقال یک ابزار بازدارنده مفید است، به تنهایی برای برآورده سازی وظایف قانونی دولت ها کافی نیست. نظارت همچنین دولت ها را از مسئولیت بالقوه شان و پیامدهای آن بر اساس قوانین بین المللی در مورد شکنجه پس از انتقال، سبکدوش نمی کند.

مسئولین آمریکایی بیان کرده اند که تلاش هایی برای ایجاد یک برنامه نظارتی که نهایتاً شامل توقیف خانه پروان میشود، صورت گرفته است، اما نبود ظرفیت مذاکره در دولت افغانستان تاکنون مانع دستیابی به موفقیت شده است. دولت افغانستان باید یک تفاهم نامه را که کمیسیون مستقل حقوق بشر برای نظارت بر شرایط توقیف که مبتنی بر احکام قانون اساسی باشد، و حضور نظارتی حقوق بشری در کشور دارد، مورد مذاکره قرار داده و نهایی سازد. با تکمیل شدن تقریبی انتقال، چشم انداز ایجاد یک برنامه و حمایت از زندانیان در برابر شکنجه و بدرفتاری که در دیگر اجزاء سیستم امنیتی و زندان های افغانستان مشاهده شده است، به سرعت در حال بسته شدن است.

21. توصیه ها

بنیاد جامعه باز توصیه های ذیل را برای دولت های افغانستان و امریکا ارائه میکند:

برای دولت افغانستان

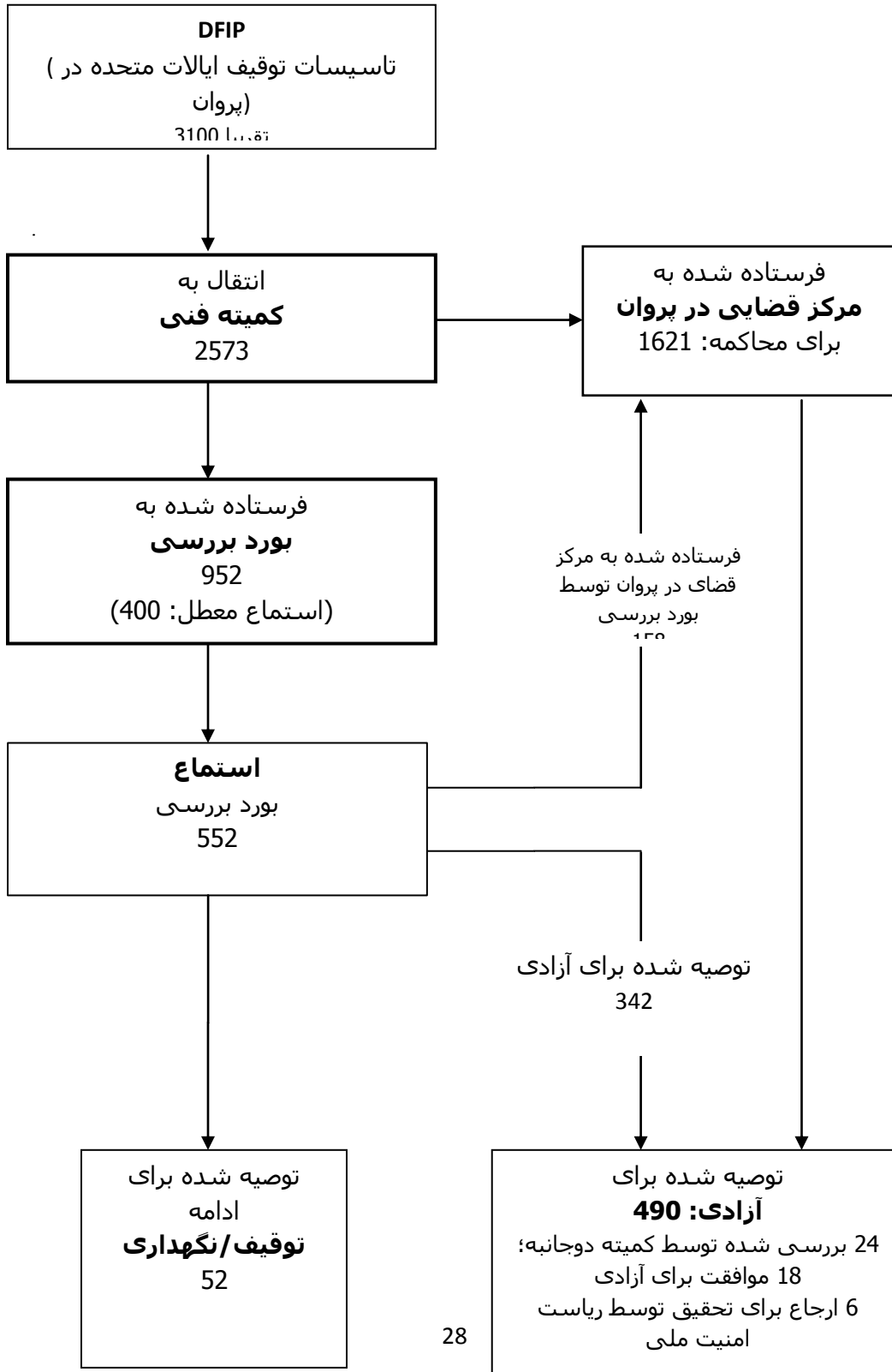
- تعلیق نگهداری توقیف شده گان و حصول اطمینان از اینکه تمام توقیف ها بشمول توقیف شده گانی که از حراست امریکا انتقال می یابند در مطابقت با قانون اساسی و دیگر قوانین افغانستان میباشد.
- بازنگری پالیسی توقیف امنیت ملی بمنظور ارزیابی اینکه آیا قانون ضد تروریسم موثر و حقوق افراد را احترام می کند، و آیا توقیف ضرورت است یا خیر. در این بازنگری باید وزارت های امنیتی، ستره محکمه، وزارت عدلیه، کمیسیون نظارت بر قانون اساسی، وکلای پارلمان، کمیسیون مستقل حقوق بشر و گروه کاری توقیف شامل باشند.
- اگر بعد از این مشوره ها دولت افغانستان معین سازد که توقیف کاملاً به دلایل ضروری امنیتی لازم است، اطمینان حاصل کند که رژیم توقیف در مطابقت با قانون اساسی افغانستان، از جمله فصل دوم بوده و تمامی قوانین داخلی و بین المللی، از جمله قانون جزا و اصول محاکمات جزایی قابل اجرا می باشد. اطمینان حاصل نمایید که این طرح از طرف پارلمان مورد تایید قرار گیرد و چارچوب واضح حقوقی را برای اداره سیستم توقیف در افغانستان ارائه نماید، و باید سالانه توسط پارلمان تجدید نظر گردد.
- پارلمان باید قانونی را که امکان توقیف زندانیان منتقل شده از ایالات متحده را فراهم می آورد تصویب کند و توقیف فقط در مورد کسانی اعمال شود که توسط امریکا از توقیف خانه پروان منتقل شده اند، نه افرادی که توسط قوای امنیتی افغان دستگیر میشوند. پارلمان باید مقررۀ یا قانونی را تصویب کند که موافقت نامه سطح وزارت خانه ها و فرمان منتشر نشده رئیس جمهور در مورد انتقال توقیف خانه پروان را لغو کند.

- در قانون رهنمود مشخصی در مورد معیارهای قانونی توقیف گنجانیده شود. رسیدگی به دعاوی و تصامیم هیئت های بررسی باید به اساس قانون علنی باشد. اطمینان حاصل کند که هر زندانی محکوم به توقیف در افغانستان از تمامی روندهای محافظتی از جمله بررسی منظم دوره ای (حداقل هر شش ماه)، فرصت اعتراض به توقیفش، دسترسی به وکیل مدافع به انتخاب خودش، و دسترسی به اسناد و شواهد برخوردار باشد.
- تعداد قضات واجد شرایط، سارنوالان، وکلای مدافع، و اداره کنندگان محاکم را برای رسیدگی به تراکم شدید دوسیه های در انتظار دادرسی جزایی در مرکز قضائی پروان، افزایش دهد.
- اطمینان حاصل کند که ناظرین مستقل، بالاخص کمیسیون مستقل حقوق بشر دسترسی کامل به تمامی توقیف شده گان در افغانستان از جمله توقیف خانه پروان دارند. در اسرع وقت درباره تفاهم نامه با کمیسیون حقوق بشر که تضمین کننده دسترسی ناظرین کمیسیون حقوق بشر به توقیف خانه پروان میباشد، مذاکره کند.
- به نگرانی های حکومت ایالات متحده امریکا مبنی بر فرار یا آزادی احتمالی زندانیان به اساس دلایل نادرست سیاسی و مالی رسیده گی نماید.

برای دولت ایالات متحده

- اطمینان حاصل کند که تمامی پالیسی ها و طرز العمل ها مورد موافقت برای انتقال زندانیان به افغان ها در مطابقت با قانون اساسی افغانستان و تمامی قوانین نافذ داخلی افغانستان می باشد. به شکل علنی از دولت افغانستان بخواهد تا اقدامات لازم برای تضمین قانونمندی و مطابقت با قانون اساسی هر رژیم توقیف را به عمل آورد.
- فوراً با دولت افغانستان به فیصله رسیده و مردم افغانستان را از چگونگی تحویل افراد دستگیر شده توسط ایالات متحده پس از تکمیل انتقال توقیف خانه پروان در 9 سپتمبر 2012، مطلع سازد.
- اگر ایالات متحده قصد ادامه انتقال افراد در توقیف خانه پروان پس از تکمیل دوره رسیدگی و انتقال در 9 سپتمبر 2012 دارد، اطمینان حاصل کند که به موافقت سریع و عمومی با دولت افغانستان درباره مدت آن دست یافته تا توقیف و سیستم رسیدگی به آن در مطابقت با قوانین افغانستان و قوانین بین المللی باشد.
- روشن سازد که دولت ایالات متحده برای چه مدت تاسیسات توقیف برای اتباع کشور ثالث را در افغانستان حفظ میکند، کدام قوانین داخلی و بین المللی در مورد این زندانیان اعمال میگردد، و اطمینان حاصل کند که زندانیان تابع کشور ثالث از بررسی دوره ای برخوردار بوده و فرصت لازم برای اعتراض به توقیف شان را دارند.
- دسترسی به وکیل قانونی مستقل برای تمامی زندانیان تابع کشور ثالث را بالاخص در پرتو ابهام مستمر در مورد این زندانیان در انتقال توقیف خانه پروان فراهم کند. معلومات لازم را برای زندانیان تابع کشور ثالث و خانواده هایشان در مورد وضعیت دوسیه هایشان فراهم کند، این کار میتواند از طریق دسترسی به وکیل تسهیل گردد.
- اطمینان حاصل کند که زندانیان تابع کشور ثالث به کشورهایی که خطر شکنجه یا بدرفتاری در آنها وجود دارد، مسترد نمی شوند، برخورد با زندانیان عودت داده شده به شکل مناسب نظارت شود. فراهم آوری حمایت فنی و مالی لازم برای دولت افغانستان به منظور توسعه ظرفیت مرکز قضایی پروان برای رسیدگی به تراکم ارجاعات از انتقال توقیف خانه پروان تضمین گردد.
- نهایی سازی یک موافقت نامه
- نظارت بر زندانیان با دولت افغانستان برای نظارت بر رفتار با زندانیان منتقل شده از ایالات متحده به افغان ها در توقیف خانه پروان نهایی گردد. اطمینان حاصل شود که دولت افغانستان تعهدات خود بر اساس تفاهم نامه توقیف و اجازه دادن به دسترسی ناظرین مستقل به توقیف خانه پروان را رعایت میکند، به طور مشخص از طریق نهایی سازی تفاهم نامه با کمیسیون مستقل حقوق بشر و تضمین دسترسی نظارتی از جمله دسترسی به هر زندانی که در تاسیسات ایالات متحده در توقیف خانه پروان تحت کنترل افغانستان نگهداری میشود.
- انجام یک بررسی در مورد کیفیت اسنادی که بر اساس آنها ایالات متحده افراد را دستگیر و توقیف میکند، همچنین کیفیت و کفایت اسناد فراهم شده برای مسئولین افغان جهت توقیف متعاقب یا رسیدگی بر اساس قوانین افغانستان.

انتقال توقیف خانه پروان
تعداد از 12 اگست 2012

واژه نامه

AIHCR	کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان
AP II	پروتکل الحاقی دوم 1977 به کنوانسیون های جنوا (که حقوق و محافظت ها در درگیریهای مسلحانه غیر بین المللی، از جمله حقوق فردی که از آزادی محروم میگردد، را بیان میکند)
Bilateral Committee	کمیته افغانی - امریکایی که بر اجرای تفاهم نامه توقیف نظارت کرده و دوسیه های زندانیان منتقل شده که آزادی آنها توسط دولت افغانستان توصیه شده است، را بررسی میکند.
CIA	سازمان استخبارات مرکزی امریکا
DRB	بورده بررسی توقیف (مرجع نظامی ایالات متحده که توقیف افراد را بررسی میکند)
DFIP	توقیف خانه پروان: تا مارچ 2012 یک توقیف خانه تحت اداره ایالات متحده در ولسوالی بگرام، ولایت پروان، افغانستان
ICSIC (TBC!!!)	کمیسیون مستقل برای نظارت و اجرای قانون اساسی
Transition Procedure	طرز العمل برای انتقال و مدیریت توقیف خانه بگرام و پل چرخ از ایالات متحده به جمهوری اسلامی افغانستان - یک موافقت بین وزارتی که طرز العمل افغانستان برای توقیف را ایجاد میکند
ISAF	قوای همکاری امنیتی بین المللی
JCIP	مرکز قضایی در پروان: یک محکمه جنایی که به قضایای امنیت ملی رسیدگی میکند و در نزدیکی توقیف خانه پروان واقع شده است
Detention MoU	تفاهم نامه توقیف بین جمهوری اسلامی افغانستان و ایالات متحده امریکا در مورد انتقال تاسیسات توقیف ایالات متحده در قلمرو افغانستان به افغان ها
NATO	سازمان پیمان اتلانتیک شمالی
NDS	ریاست امنیت ملی (اداره استخباراتی افغانستان)
MoD	وزارت دفاع
MoI	وزارت داخله
Review Board	مرجع اداری دولت افغانستان که دوسیه های زندانیان را برای تعیین آزادی یا ارجاع آنها به تعقیب جزایی یا ادامه توقیف، بررسی میکند
Special Operations MoU	تفاهم نامه بین جمهوری اسلامی افغانستان و ایالات متحده امریکا در مورد عملیات های خاص در خاک افغانستان
Task Force 435	گروه کاری مرکب و مشترک بین نهادی 435
TCNs	اتباع کشور ثالث (کسانی که در افغانستان نگهداری میشوند اما اهل کشور دیگر هستند)
Technical Committee	مرجع دولت افغانستان که دوسیه های زندانیان منتقل شده از ایالات متحده را بررسی کرده و ارجاع برای تعقیب جزایی، ادامه توقیف یا آزادی آنها را تعیین میکند